

Saulėta, šilčiau.
Saulė teka 5:43, leidžiasi 8:11

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian in The United States

VOL. LVIII

Price 15c

Chicago, Ill. — šeštadienis, Liepos-July 31 d., 1971 m.

Kaina 15c

179

CHICAGŲ PALIETĖ GELEŽINKELIO STREIKAS

ASTRONAUTŲ EKSKURSIJOS MENULY

HOUSTONAS. — Apollo 15 astronautai yra numatę penkias ekskursijas iš savo laivo. Keturių įvyks pačiame mėnulyje ir viena — Wordeno pasivaikščiokimas po erdvę jau grįžtant namo. Jis rugpjūčio 5 d., 10 kelionės dieną, išlips iš erdvėlaivio angos ir išims iš lauke esančių televizijos kamerų filmo juosteles su tūkstančiais mėnulio nuotraukų. Kitas išėjimas iš laivo, neskaitant trijų pasivaikščiokimų po mėnulį, bus astronauto Scott, kuris nusileis mėnulyje, išlys iš angos ir apžiūrės apylinkę, kur buvo nusileista. Jis padarys nuotraukų ir papasakos, ką matė Houstono kontrolės centrui. Čia bus apsvaistytai reikalingi pakeitimai astronautų numatytiems išvažiavimams.

Naujas dalykas šioje kelionėje yra automobilis, kuriuo astronautai važinė. Jiems nereikės taisyti sunkių mėnulio akmenų ar įrankių. Šis automobilis erdvės centre vadinamas "erdvėlaiviu ant ratų". Jis kainavo 12,7 ml. dol. Jo greitis — 8,7 mylios per valandą. Numatoma su juo padaryti 22,5 mylias.

"Roveris" turi navigacijos sistemą, televizijos ir filmų kameras, dvi antenas. Jis valdomas panašiai, kaip lėktuvas, valdant jį abu astronautai, susėdę greta vieno kito. Jei norima važiuoti pirmyn, vairuotojas paspaudžia ant lazdos esantis mygtukas ir lazda patraukiama į save. Automobilio baterijos gali veikti 57 mylių kelionei. Jis yra 122 colių ilgio, 6 pėdų pločio, ratas nuo rato yra 90 colių atstumu. Nuo žemės automobilis yra 14 colių. Jis sveria žemėje 462 svarus, o mėnulyje, kur trauka mažesnę, — 77 svarus. Teoretškai abu astronautai galėtų automobilį pakelti ir pernešti per didesnius akmenis ar kitas kliūtis.

Televizijos kamera bus įjungta visų astronautų kelionių metu. Kamera bus kontroliuojama iš žemės centro, kad mokslininkai Houstone galėtų pamatyti, kas jiems atrodo svarbu.

Po visų ekskursijų astronautai paliks automobilį apie 300 pėdų nuo pasikėlimo laivo ir nukreips jį kamara į laivą, kad būtų galima pirmą kartą pamatyti, kaip laivas pasikelia nuo mėnulio. Automobilis su savo įrengimais liks mėnulyje. Gal kada nors kiti astronautai, nusileidę toje apylinkėje, vėl jį pamatys.

Pakistanas laukia partizaninio karo

DACCA. — Pakistano kariuomenė Rytų Pakistane, kur bengalai siekia nepriklausomybės, rengiasi ilgai, atkakliai partizaniniam karui. Organizuojami vietinių savanorių būriai — "razakar" jėgos — savanoriai, jie gins savo kaimus ir apylinkes nuo bengalų partizanų, kurių vis didesnės jėgos atvyksta po apmokymo iš Indijos.

Karinės valdžios Rytų Pakistane atstovas pareiškė, kad jau 22,000 razakaru yra paruošti partizaninėms kovoms. Planuojama suorganizuoti apie 35,000 tokių savanorių, kurie saugotų tiltus, geležinkelius ir valdžios įstaigas nuo partizanų puolimų.

Nežinia, kiek tų savanorių tarpe yra bengalų. Dažniausiai jų elgesio sudaro kitų genčių žmonės, skirtingi nuo bengalų savo kilmės ir kultūra.

IŠ VISO PASAULIO

WASHINGTONAS. — Plieno darbininkai ir darbdaviai vakar buvo pakviesti į Baltuosius Rūmus, kur prezidentas nurodė, kokios rimtos pasekmės, laukia Amerikos, jei sustotų plieno pramonė. Jis ragino tęsti derybas ir bandyti susitarti. Darbininkai sutinka su algų pakėlimais, tačiau nori išsiderėti automatinis pakėlimas, kylant pragyvenimo kainoms. Darbdaviai su tuo nesutinka. Streikas turi pradedti šiandien vidurnaktį.

NEW YORKAS. — Jungtinės Tautos kalbama, kad Kinijos premjeras gali atsilankyti į Jungtines Tautas dar šių metų rudenį.

WASHINGTONAS. — Prezidentas Nixonas paskyrė naują ambasadorių į Čilę — Nathaniel Davis, buvusį ambasadorių Gvatemaloje.

PRETORIA. — Pietų Afrikon atvyko pirmas juodas diplomatas — Malawi ambasadorius. Neatrukus atvyks jo žmona ir trys vaikai. P. Afrikos vyriausybė jau svarsto, kur leisti eiti į mokyklą ambasadoriaus vaikams, nes mokyklos yra rasiniai segreguotos.

MANILA. — Filipinuose esanti amerikiečių aviacijos bazė yra piketuojama 6,000 streikuojančių darbininkų. Bazės viduje keli šimtai amerikiečių kareivių demonstravo prie įgulos vado namų, reikalaudami patenkinti filipiniečių reikalavimus.

PROVIDENCE. — Senatorius George McGovern, viliodamas negrų balsus, pareiškė, kad jis pasiūlys įstatymą, kuris garantuotų kiekvienai amerikiečių šeimai 6,500 pajamų per metus. Senatorius yra kandidatas į prezidentus.

FLORAL PARK. — Dr. E. Frankel New oRke laisvu laiku gamina smuikus, kurie yra labai vertinami. Muzikų ir smuikų ekspertų komisija, apžiūrėjusi visą eilę senų smuikų ir dr. Frankelio pagamintų, pirmą kartą paskyrė 18 šimtmečio Bergonzi, antrą — Gvaenarių ir trečią — Frankeliui. Stradivarijaus smuikas buvo ketvirtas.

CAMBRIDGE. — Policija suėmė 20 metų vaikną ir apkaltino jį turėjus marijuanas, LSD, opiumo ir methadone tablečių. Laboratorijoje buvo išaiškinta, kad pas įtariamąjį rastame maiše buvo tik arklio mėšlas, alfaifa, oregano žolė, susmulkintų šaltų vitaminių tablečių. Jis tuoj buvo paleistas.

UNIVERSITY PARK. — Pensilvanijos universiteto profesorius apskaičiavo, kad klientų iš krautuvinių išvežami vežimėliai prisideda prie maisto kainų augimo. Jie pavagiami, paliekami gatvėse, o krautuvė už juos moka iki 50 dol. Nuostolius krautuvės uždeda ant maisto kainų.

Amsterdamas, Olandija, labai traukia Amerikos ir kitų kraštų hipius, nes ten policija ne taip persekioja narkotikų vartotojus ir jų galima lengviau gauti. Hipiai nuotraukoje miega ant Amsterdamo kanalo krantų, o šalia pagyvenęs olandas anksti rytą bando savo laimę su meškere

PRASIDĖJO JAV-IZRAELIO DERYBOS

JERUZALĖ. — Valstybės departamento pasekretorius Joseph Sisco pradėjo pasikalbėjimus Izraelyje su vyriausybės premjere Meir ir kitais ministrais. Jis ragina Izraelį parodyti daugiau nuolaidumo arabų pasiūlymams atidaryti Suezą kanalą.

Jau suėjo metai nuo karo pabaigos pradžių. Per tuos metus karo veiksmams sustoję, tačiau pasirengimai naujam karui, ypač arabų šalyse, tęsiasi. Sovietų ginklai vis plaukia į Egiptą ir Izraelyje pasigirsta balsas, kad dabartinė padėtis amžinai nesitęs. Stabo viršininkas gen. Haim Bar Lev pasakė karo mokyklos abiturientams, kad Egiptas negalės ilgai laukti ir jei nebus politinių derybų, jis turės ką nors daryti.

Sisco kalbėsi su izraelitais su tikslu įsileisti į rytinę Suezą kanalą pusę nors simbolinius Egiptas kariuomenės dalinius. Egiptas laiko savo teise ir pareiga pereiti kanalą, kada nuo jo pasitrauks žydų kariuomenė. Izraelis su tuo nenori sutikti.

Pasitarimuose iškilis ir Amerikos lėktuvų pardavimo klausimas. Izraelio paskutinis prašymas dar nebuvo patenkintas. Izraelis įrodinėja, kad po paskutinių sovietų lėktuvų siuntų, balansas karinėse jėgose pasikeitė Izraelio nenaudai.

Izraelio vyriausybė yra nuomonė, kad kiti laikysena yra geriausias būdas privesti arabus suminkštėti, tačiau yra galvojančių, kad tokia Izraelio užsispyrusi laikysena gali tik atnešti naują karą, kuris gali būti Izraeliui labai nuostolingas.

Trūksta turistams garlaivių

Vilniaus spauda svarsto, kaip pagerinti turizmą. "Komj. Tiesoje" turizmo pareigūnė E. Cisevičiūtė primena, kad Lietuva neturinti turistinio garlaivio Nemuno, tokio, kuriame galima nakvoti bei maitintis. Trūksta turistinio laivo ir Baltijos jūroje. Tokius laivus turi Latvija ir Estija.

Kai kurie, ir turistams leidžiami, Lietuvos miestai, kaip Druskininkai nėra lankomi vien dėl to, kad juose nėra galimybės pamaitinti iškart 100 ar 150 ekskursantų. Aplanavdinimo klausimas kelia rūpesčio visuose miestuose. Išskyrus Kauną — tai liečia ne turistus, bet ekskursantus. (E)

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

Lockheed aviacijos bendrovės rėmėjai senatė vėl pralaimėjo — debatai nebuvo nutraukti. Bendrovė prašo valdžios paramos, o kongresas nenori jos duoti.

Floridoje kovos prieš narkotikus valdininkas sulaukė, šaudamas iš medžioklinio šautuvo, beklantį nedidelį lėktuvą, kuriame buvo rasta marijuanos už 1 ml. dol.

Alžiras nutraukė santykius su Jordanu, kaltindamas jį palestiniečių partizanų naikinimu. Alžiras duosius partizanams visus reikalingus ginklus.

Vietname pulkininkas Edward Cavanaugh, 48 metų atsiviešino su vietnamiečių daliniu. Jis pirmadienį turėjo grįžti į Ameriką. Atskridusi komunistų raketa nukrito netoli jo ir užmušė vietoję.

Filipinų prezidentas Marcos paskelbė, kad Filipinai nutarė balsuoti už komunistinės Kinijos priėmimą į JT.

Italų maldininkų traukinys, vykstantį į Lirudą, netoli Prancūzijos sienos tunelyje užsidėgė. Rimtai sužeistų nebuvo, nors traukinys ir buvo 450 ligonių, invalidų.

Japonijos užsienio reikalų ministerija patvirtino spaudos žinią, kad japonų ambasadoje rasta daug mikrofonų ir kitų šnipinėjimo instrumentų.

KAMPALA. — Amerika leido įvežti iš Ugandos vietinę degtinę "waragi", kuri gaminama iš banano sulčių.

Washingtono spėjama ar iš pareigų nepasitrauks gynybos pasekretorius David Packard. Jis pareiškė kitą dieną patvirtinti Pentagono nuostatas.

Jugoslaviai ruošias gyventi be Tito

BELGRADAS. — Prezidentas Tito, kurį Jugoslavijos komunistų parlamentas išrinko vėl penkerių metų terminui, pareiškė savo kalboje, kad jis ilgai išbuvo valstybės tarnyboje ir norėtų pasitraukti. Jis dar būsiąs porą metų ir padėsias naujai prezidentūros tarybai pamazū perimti prezidento pareigas.

Kolektyvinė prezidentūra siekia sujungti visas jugoslavų tautas — šešių respublikų ir dviejų autonominių sričių gyventojus. Tarybą sudaro 22 asmenys. Jų pareiga bus vadovauti valstybei ir sudaryti vyriausybę. Taryboje 17 asmenų yra buvę su Tito partizaninėse kovose prieš vokiečius. Vienuolika jų anksčiau yra buvę vyriausybės nariais.

Jugoslavija, besiruošdama gyventi be Tito, kuris turi jau 79 metus, pakeitė 23 konstitucijos straipsnius ir sumažino federalinės valdžios galias, daug jų perduodama atskiroms respublikoms.

GINČAS VYKSTA NE DĖL ALGŲ, BET DĖL DARBO TAISYKLIŲ PAKETIMŲ

ČIKAGA. — Vakar geležinkelio streikas tiesioginiai palietė ir Čikagą sustreikavo geležinkelininkai prieš Santa Fe ir Elgin, Joliet & Eastern geležinkelius. Fordo bendrovė ateinančią savaitę pradės uždaryti savo įmonę 12600 S. Torrence av. Chrysleris uždarys Belvidere, Ill., fabriką, abiejuose dirba po 4,000 darbininkų. Šešiose valstijose jau atleista 22,000 angliakasių. Kalifornijoje daržų ir sodų savininkai jau naikina savo derlių, apardami salotų laukus ir kitas greit gendancias daržoves. Stapelton mieste tūkstančiai bušelių kviečių supilti į kalną pagrindinėje gatvėje.

Japonijos žuvo 162 oro keleiviai

TOKIO. — Japonijos keleivinis lėktuvas su 162 asmenimis susidūrė Japonijos šiaurėje su kariniu naikintuvu, susprogo ore ir nukrito kalnuose. Karinio lėktuvo F86F pilotas suspėjo iššokti su parašutu ir liko gyvas. All Nippon lėktuvas buvo Boeing 727. Įgulos tarpe buvo skridimų inžinierius amerikietis Donn Carpenter iš Detroito. Keleivių daugumą sudarė žuvusių II-me Pasauliniame kare kareivių giminių, susiorganizavę į sąjungą.

Streikas jau duoda kraštui didelių nuostolių, kurie vien Kalifornijoje skaičiuojami 2,5 ml. dol. per dieną. Arbūzai, melonai, citrininiai vaisiai, daržovės nepasiekia įmonių, kur jos apdirbamos ir krautuvų. Gali miestuose pabrangti šviežių produktų kainos, nes jų mažai kiekiai atvežami sunkvežimiais ir lėktuvais.

Geležinkeliečiai nesideri dėl algų, nes jos jau sutarta pakelti net 42%. Darbininkai nesutinka su naujomis darbo taisyklėmis. Jos numato uždaryti kai kurias geležinkelio stotis ir traukinių palydovų pasikeitimo vietas. Nuo senų laikų yra nustatyta, kad geležinkelio darbdieną yra — 100 mylių kelio. Garų varomų lokomotyvų laikais tas 100 mylių buvo normali 8 val. darbo diena. Dabar bendrovės reikalauja pakelti senas taisykles. Traukinys Metroliner iš New Yorko į Washingtoną 230 mylių kelia padaro per tris su puse valandos. Darbdaviai klausia, kas būtų jei reikėtų keisti personalą traukiniuose kas 100 mylių?

Darbdaviai nori uždaryti nebe reikalingas pasikeitimo stotis. Darbininkai bijo netekti darbų, nenori kraustyti iš kitos miesto, nors bendrovės siūlo apmokėti už persikėlimus ir net, jei reikės, nupirkti darbininkų nuosavybes senose geležinkelio miesteliuose. Darbininkai dabar gauna atlyginimą už pilną dieną darbo, nors tas darbas padaromas per tris valandas, nes jų algos surištos su traukinio nuvažiuotomis myliomis — darbo diena lygi 100-tui mylių.

Darbdaviai siūlo tokiems darbininkams, kurie nebegalėtų prisitaikyti prie naujų sąlygų penkerių metų algas, unija reikalauja teisių pasakyti, kokias stotis uždaryti, kurias — palikti.

ja prisidėjusi prie atentato prieš karalių. Saudi Arabijos Faissal remia Jordano Husseina, todėl nedalyvauja prieš Husseina nukreiptoje konferencijoje. Almeno — Ali Rubaya, dalyvauja ir konferenciją sukvietęs Libijos Quadafi. Atvyko ir Palestinos laisvinimo organizacijų tarybos pirmininkas Yasir Arafat.

Šis suvažiavimas parodo nesutarimus arabų tarpe. Irakas neatvyko, nes pyksta ant Egipto ir Libijos už paramą Sudano prezidentui. Pastarasis neatvyko, nes padėtis Sudane dar ne nusistovėjusi. Maroko karalius visai nebuvo kvieistas, nes Libija prisidėjusi prie atentato prieš karalių.

KABULAS. — Afganistane po didelio lietaus sprogo užtvanka ir vanduo užliejo kaimą. Žuvo virš 1,000 gyventojų.

KABULAS. — Afganistane po didelio lietaus sprogo užtvanka ir vanduo užliejo kaimą. Žuvo virš 1,000 gyventojų.

ATOSTOGOS SAULETOJ MANTOBOJ

Tūkstantis mylių į šiaurę

Tiesiu vieškeliu baltuoju
į Manitobą važiuoju...

Nors iš Chicagos į Winnipegą nuvažiuoti yra keli keliai pasirinkimai — per Wisconsiną, per Duluth — International Falls ir Kenora, o norint dar vaizdingesnės kelionės — Michiganą ežero rytų pakraščiais per Makinac tiltą, Sault Ste. Marie ir Superior ežero šiauriniuosius pakraščius, tačiau norintiems greičiau nuvažiuoti tiesusis kelias yra St. Paul — Minneapolis, Fargo, Grand Forks ir Pembina bei Emersoną (JAV ir Kanados sienos muitinės) prie Raudonosios Upės. Skaitoma 960 mylių, o nuo ten iki Winnipegą dar 60 mylių. Visa ši kelionė „Pilkųjų Skaliku“ (Greyhound) trunka 22 valandas ir šiuo metu kaštuoja \$61.60.

Nors Manitoba didžioji esanti „saulėtoji provincija“ ir tokia ji afišuojasi turistams patraukti literatūroje ir tokia — maždaug — yra, bet ši karta nuvažiavus atrodė nusivirusi ir nors valandai antrai saulutė meiliai nusišypsodavo,

tačiau vis ir vėl „sunkūs“, vandens pilni debesys ją nuo žemės slėpė ir kartkartėmis lietumi krapino.

Prieš šimtą metų tokia kelionė vien iš St. Paul iki Pembinos arklių ir jautiųjų traukiais mediniais ratais trukdavo virš mėnesio laiko, nuvažiuojant po 15 iki 20 mylių per dieną...

Bendrai, kelionė visuomet sukelia namie esant nepatirtas emocijas. Bet esama didelio skirtumo. Vaziuojant į pietus, sakysim į Floridą, gėriesi kai lyg kaleidoskope kinta reginiai ir gamtovaizdis, kurie yra visiškai nauji, sakyčiau svetimi ir dėl to tik įdomūs. Bet važiuojant į šiaurę, juo toliau juo labiau pradėdi jausti kažką kokią nostalgiją, kai jau geltonuojančių pasėlių laukai vis labiau darosi žalesni, šiaurės horizonte ir beveik visuomet sugulę debesys įgauna vis ryškesnius violetinius bei auksinius priespalvius ir visas pasaulis į šiaurę nuo Minneapo-

Prerijų pastoralinė nuotaika.

lio iki pat Hudsono įlankos pavirsta sustingusia, žeme pavirtusia nuo horizonto iki horizonto ir toli už horizonto išsiplėtusia begaline bekraste jūra.

Mes esame klajokliai savo planetoje su tendencija polarizuotis kas į pietus, kas į šiaurę. Ar tai yra atavizmas (griekiškas prieš ankstyvesnio tipo), bet faktas lieka faktas, kad lietuviai įsikūrę šiauriau, jautia si labiau „kaip namie“ negu pietuose. Tegul bando priešingai įtikinti tie, kurie nusikėlę į atogrąžas bando nutildyti savo pasamones balsą garsiai kalbėdami apie Chicagos „baisius speigus, gilius sniegus ir pūgas“!

Lietuvoje buvo ir gilesnis sniegas, ir didesni speigai ir ilgesnė žiema, o ar Lietuva mums nebuvo geriausia, gražiausia ir mieliausia! Kanada, o ypač Manitoba, Vakarų Pasaulyje labiausiai primena Lietuvą ir žiemas ir vasaros metus.

AMERIKIEČIŲ EXODUS Į KANADĄ

Nors visi žmonės bent jaučia nostalgiją „keliauti“, bet amerikiečiams keliaivimas — persikėlimas dar nuo pionierių dienų yra įsėdęs į kraują. „Kiekviena penkta amerikiečių šeima šiais metais kelsis kiti ir daugumas jų keliaus į ieškodami žalesnių ganyklių“, pasakė Dr. Jack Černius (Chernus) St. Barnabo Medicinal Center psichiatrijos viršininkas Livingstone, N. J. Daugumas jų, kurie ilgisi scenarijos, permainos, mano, kad tai galės rasti kitoje kontinento vietoje. Kai kurie žmonės yra priversti keltis dėl sveikatos ar darbo. Bet daugumas ieškodami geresnio gyvenimo.

Newsweek bendradarbis James C. Jones straipsnyje „Amerikiečiai, kurie keliai į Kanadą, gėrisi lėtesniu tem-

pu“, rašo, kad keliai ne kokie kariuomenės dezertoriai ar piktai radikalai, o „tiesūs piliečiai“, ir kad visi apleidusieji Jungtines Valstybes ir apsigyvenusieji Kanadoje nė vienas nė mažiausiai nesigaili.

„O, Viešpatie, kokia taika ir ramybė viešpatuoja mūsų kaimynystėje“, pasakė vienas iš Minnesotos atsikėlęs į Winnipegą priemiesčių St. Bonitacę. „Čia prerijose dangus toks begalinis“ džiaugiasi iš Brooklyną ir West Kildonan (Winnipegą priemiesčių) atsikėlęs buvęs mokytojas. „Čia nėra jokios rasinės nesantaikos ir labai mažai nusikaltimų. Ir man patinka kaip žmonės čia kalba. Niekuomet gyvenimas nebuvo geresnis“.

„Čia tempo yra lėtesnis“, gėrisi iš Seattle į Calgary atsikėlusi Judy. „Žmonės čia sako „hello“ ir vertina savo kaimynus, ir jie turi tai, ko aš visada ieškojau — atvirumą“.

„Mes pabėgome iš New Yorko dėl kriminalo“, sako vienas fotografas, dabar gyvenantis Toronte. „Toronte nėra nė vienos gatvės, kuria negalėtum vaikščioti“.

Praeitais metais pirmą kartą po Amerikos Revoliucijos didesnis skaičius amerikiečių nusikėlė į Kanadą negu kanadiečių emigravo į JAV-bes; 1969 metais į Kanadą emigravo 22,785, gi 1970 metais jau 24,424 amerikiečiai. Nors kaspasakė Dr. Jack Černius (Chernus) St. Barnabo Medical Center psichiatrijos viršininkas Livingstone, N. J. Daugumas jų, kurie ilgisi scenarijos, permainos, mano, kad tai galės rasti kitoje kontinento vietoje. Kai kurie žmonės yra priversti keltis dėl sveikatos ar darbo. Bet daugumas ieškodami geresnio gyvenimo.

Newsweek bendradarbis James C. Jones straipsnyje „Amerikiečiai, kurie keliai į Kanadą, gėrisi lėtesniu tem-

J. Pr.

KAIP ŽINOMA... SENIAI YRA ŽINOMA

„Dirvos“ Nr. 51 išspausdintas Lituanistikos Instituto trečiojo suvažiavimo kažkokio Alfoso aprašymas. To aprašymo krito į akį ši vieta:

„Kaikurios paskaitos buvo visai ne vietoje. Pvz. dr. L. Sabaliūno tema „Lietuvos socialdemokratija ir tautinis klausimas 1893—1904 m.“ gal būtų tikusi kokiam partiniam suvažiavimui, bet ne lituanistikos studijų institutui. Visi žino, kad iš socialdemokratų išsivystė bolševikai, o kaip jie sprendžia tautinį klausimą, seniai yra

žinoma. Kai kurie vyresniosios jau išmirusios kartos lietuviai anuomet tik per nesuipratimą arba dėl tada vyraujusios mados buvo nukrypę į socialdemokratų eiles ir tautinį klausimą kelė prasižėgdami su marksistine doktrina arba į ją pakankamai neįsigilinę. Pagaliau soc.-dem. rolė lietuviškame gyvenime buvo nereikšminga, išskyrus kelis prašikčiusius asmenis. Didžiajame Vilniaus Seime 1905 m., kai revoliucinės nuotaikos buvo smarkiai pakilusios, soc.-dem. ir jiems prijauniančių buvo vos 150-200, kai viso atstovų susirinko apie 2,000“.

Visos tos žinios apie socialdemokratų yra „argumentuotos ir dokumentuotos“ išsireikškimo žaip žinoma... arba seniai yra žinoma. Kai visos tos žinios yra paremtos tokiais „rimtais“ šaltiniais, tai bet kuris ginčas iš esmės būtų bergždis darbas, popieriaus darymas. Juk tai atkirsta kaip kirviu...

Bet prie to „visų žinojimo“ pravartu šis tas pridėti.

Bolševizmo atsiradimas įbruktas socialdemokratams. Kas liečia Lietuvą, tai dar tenka pakalinti ir buvusią Kunigų seminariją Seinuose. Juk Vincas

Kapsukas, labiau garbinamas lietuvių komunistų tarpe buvo vienerius metus tos seminarijos auklėtinis. Nereikėjo jo išvyti iš kunigų seminarijos, nes tada gal jis būtų tapęs geru kunigu. Deja ir iš kunigų atsirado tokių, kurie virto bolševikais (pvz. Viliūnas).

Be to, nepamirštinas didysis rio kai kurie pasekėjai buvo pradėję kurti komūnas. Tą vardą vėliau paveldėjo ir bolševikai, kaip žinoma...

Bet pačiu didžiuoju bolševizmu atsiradimo kaltininkais buvo Adomas ir Jieva, kaip visiems žinoma... Jie ne tas obuolys, šiandien mes visi gyventume rojuje ir bolševikams nereiktų, kaip žinoma, naujai kurti žemę je rojus ir netektų daryti popieriaus, įrodant bolševikų kaltininkus, kaip visiems žinoma...

Kaip žinoma, arba visiems žinoma, anais neramiais metais Didžiajame seime Vilniuje socialdemokratų dalyvavo, anot to Alfoso, tik 130 ar 200. Iš tūkstanties dalyvių tai mažoka... Bet kaip visiems žinoma, jie jau prieš 10 metų buvo susimetę į partiją ir jau turėjo paskelbę savo programą. Kaip žinome, arba kaip visiems žinoma, tai buvo pirma Lietuvoje politinė grupė savo veiklos gaires nustatiusi toliau į ateitį siekti Nepriklausomos Lietuvos, ir tame seime to savo šūkio nepamiršo.

Tiesa, tada ir Kapsukas sušuko — Vyrai už ginklą, lauk maskolius iš Lietuvos!

Mat, Kapsukas buvo užklydęs pas socialdemokratus, kai jam nepasisekė pas varpininkus. Pirmojo pasaulinio karo metu jis atsirado JAV. Čia susiuostė su Trockiū ir abudu, dalinai surinktomis lietuvių lėšomis, išvyko į Rusiją. Trockis tuoj įsijungė į bolševikų sąjungą, o Kapsukas tūpčiojo lietuvių tarpe pirdamas jiems žmogaus prarastą žemės rojų, bolševikų užsimotą atkurti... kaip visiems žinoma...

O, taip, socialdemokratai Lietuvoje nebendravo, kaip žinome, arba kaip visiems žinoma, su tautininkais. Ar Lietuvos gyvenime socialdemokratų veikla buvo reikšminga, tai štai va, kaip žinome, argumentuotai įrodė, kažkoks Alfa „Dirvoje“, kaip žinoma...

Beta

PS. Gerb. L. Sabaliūnui užuostą jautu dėl jo nedėkingos paskaitos apie socialdemokratų tautinį darbą, kuris, kaip žinoma, visiems žinomas...

BIZNIERIAI, KURIE GARSINASI „NAUJIENOSE“, — TURI GERIAUSIA PASISEKIMA BIZNYJE

Graikas žada vaikščioti viršum Michigano ežero

Iš Kalymnos salos, Graikijoje, atvykęs 29 metų amžiaus Michael Kamarr, magas, hipnotistas ir iluzionistas, pasigyrė Chicagos spaudai, kad ši savaitgalį jis „vaikščios viršum Michigano ežero“, jei gaus policijos leidimą. Policija atsakė, kad vaikščiojimui virš ežero leidimas nereikalingas, kaip nėra reikalingas maudymuisi ir plaukiojimui.

Kamarr pasigyrė Chicago Tribune korespondentui, kad jis jau vaikščiojęs viršum vandens prie savo Kalymnos salos, bet „kunigai nenorėjo, kad taip daryčiau. Jie mano, kad aš sugriaučiau krikščionių tikėjimą“, jis pasakė, pridurdamas: „Aš nesu dievas ir nepretenduoju tokiu būti“. Kai nepaisant kunigų protesto, jis tačiau vaikščiojęs, tai jie pareikalavę, kad į Kalymnos salą nebeįeigtų.

Kaip Kamarr tatai padaro, jis paaiškino: „Aš pereinu į transą ir prisiverčiu tikėti, kad esu labai lengvas“. Jokių antgaminių jėgų jis sakosi neturintis.

„Vaikščiojimą man atlikti ši savaitgalį, jei diena bus saulėta“, pasigyrė jis, tačiau nepasisekė nei kur, nei kada jis „vaikščios“.

Dingo kaip į vandenį

Jau trys mėnesiai, kai Cikagos negras 2 wardo aldermanas slapstosi nuo policijos. Fred Hubbard, apkaltintas pa dirbimais ir pinigų pasisavinimu, dingo, kaip į vandenį. Praėjusią savaitę miesto taryba pašalino Hubbarda iš Miskų ir Pramogų komiteto pirmininko pareigų.

DON'T set his world on fire

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

Kas tik turi gerą skonį, Visą perka pas Lieponi!

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI
FURNITURE CENTER, INC.

Marquette Pk., 6211 So. Western, PR 8-5875

Vedėjas J. LIEPONIS

Pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 iki 9:30. Kitom dienom nuo 9 iki 6 val. vak. Sekmadieniais uždaryta.

A Profitable Partnership

your savings and our interest

STANDARD FEDERAL

SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
4192 Archer Avenue at Sacramento • Chicago, Ill. 60632 • 847-1140
ASSETS OVER \$155,000,000. RESERVES OVER \$13,500,000.
OFFICE HOURS:
Monday, Tuesday, Thursday and Friday, 9 A.M. to 8 P.M.
Saturday, 9 A.M. to Noon • Wednesday, No Business Transacted

SPECIALŲS BUSAI Į NAUJIENŲ PIKNIKĄ

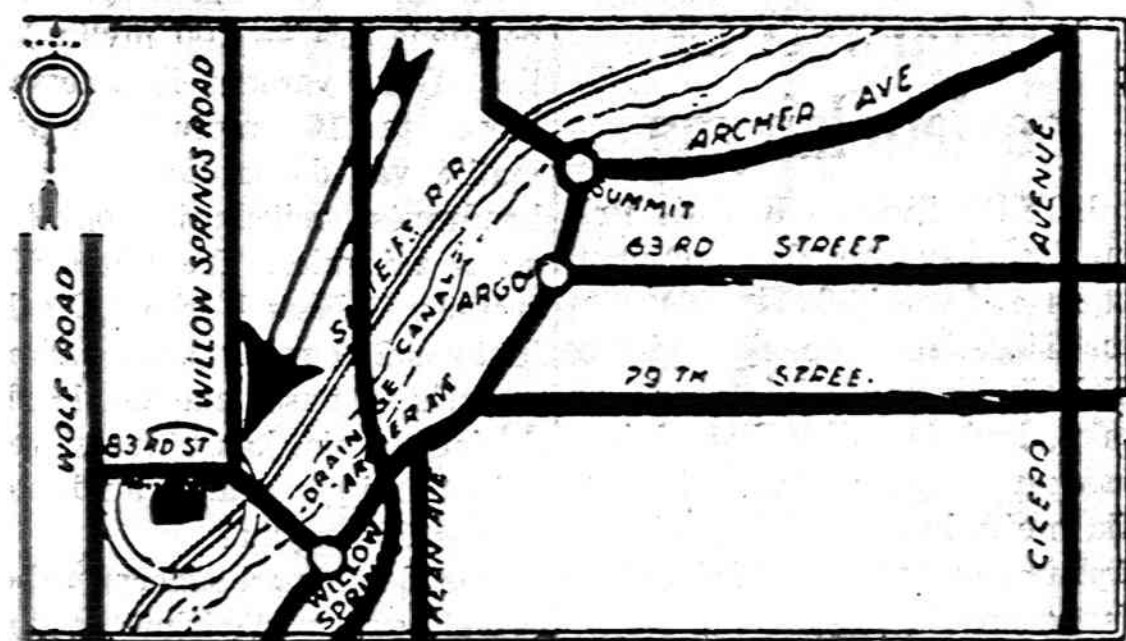
Sekmadienį, rugpjūčio 15 dieną, specialūs CTA busai veš kagiečius į „Naujienu“ Pikniką. Lygiai 12:00 val. po pietų busai paims žmones nuo „Naujienu“ (18-tos ir Halsted gatvių kampas). Už kelių minučių jis sustos Bridgeporte ties Lietuvių Auditorija ir paims ten piknikan norinčius nuvažiuoti. Vėliau jis važiuos Archer Avenue. Sustos ties Archer ir Western, Archer ir California. Pasuks į California Ave. Sustos ties California ir 43rd St., California ir 55 St., California ir 63rd St., California ir 71st St., o iš ten jau važiuos tiesiai į Willow Springs ir Bučo Sodą, kur bus piknikas.

Lygiai 1 val. po pietų išvažiuos antras busas. Vietoj California Ave., jis važiuos S. Western Ave. iki 71-mos, šia gatve pasieks S. Kedzie ir važiuos tiesiai į Bučo Sodą.

Iš pikniko busai išvažiuos 6:00 valandą vakaro.

Kelionė į Pikniką ir atgal (round trip) kainuos \$2.50.

Kaip nuvažiuoti į NAUJIENŲ pikniką

Rugp. 15 d. NAUJIENŲ piknikas įvyks Bučo sode, kuris yra prie German Church Road, 83-čios gatvės tūsa. Bučo sodas yra tarp Willow Springs kelio ir Wolf Road.

Taigi visi keliai, kurie veda prie 83-čios ir Willow Springs Road sankryžų, veda tiesiai į NAUJIENŲ pikniką.

Iš 18-os kolonijos, Bridgeporto, Brighton Parko ir kitų miščių apylinkių kolonijų geriausia yra paimti Archer Road, kuris vėliau vadinasi US 4-A ir važiuoti iki Willow Springs miestelio. Tenai reikia pasukti į dešinę, pervažiuoti du tiltus, einančius per Chicagos kanalą ir Desplaines River ir pasukti į kairę.

Kviečiame visus čikagiečius atvykti į NAUJIENŲ rengiamą pikniką.

Romisija Piknikui Ruošti

Jau išėjo seniai laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga
TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

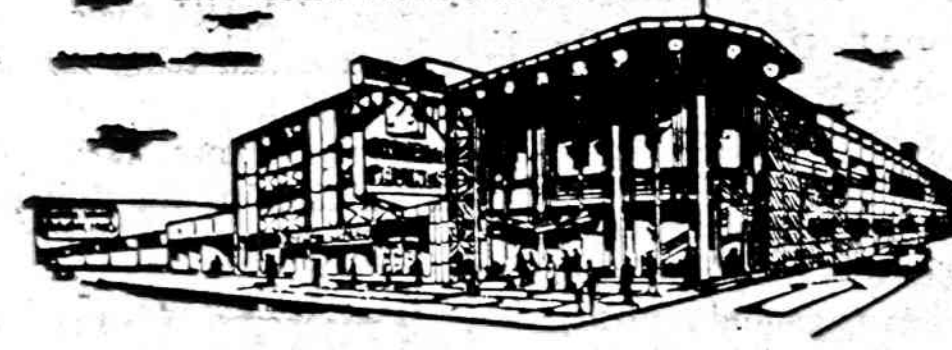
100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00. Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, chorai, grupės, užsakydamos 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS,
1739 S. Halsted St., Chicago, ILL. 60608

Chicago Savings and Loan Association

6% PER ANNUM
OF \$5000 OR MORE
ON CERTIFICATES
2 YEAR MATURITY

5 3/4% PER ANNUM
ON CERTIFICATES
OF \$1000
ONE YEAR MATURITY

5 1/4% PER ANNUM
ON CERTIFICATES
OF \$1000 OR MORE
6 MONTH MATURITY

5 1/4% PER ANNUM
ON 90 DAY NOTICE
Passbook Accounts
\$100.00 MINIMUM

5% PER ANNUM
ON ALL PASSBOOK
ACCOUNTS

DIVIDENDS COMPOUNDED DAILY. PAID QUARTERLY.

Chicago Savings and Loan Assn.

JOHN PAKEL, Sr. Chairman of the Board
6245 So. WESTERN AVE.

Mrs. PHIL PAKEL, President
TEL. GR 6-7575

HOURS: Mon. 12 P. M. to 8 P. M., Tues. 9 to 4, Thurs. & Fri. 9 to 8, Sat. 9 to 12:30

1940-41 M. LIETUVIŲ AKTYVISTŲ FRONTAS IR KOVOS KELIAS

(Tęsinys)

Platformos metmenys

Netekimas valstybinės nepriklausomybės, tuo pat ir politinės laisvės, yra tiek didelė lietuvių tautos nelaimė, jog kiekvienas galvojančias lietuvis, nepaisant kokio politinio nusistatymo jis prieš tai būtų buvęs, negali susilaikyti nestatęs sau klausimo ir neieškojęs jį tai atsakymo, kokios gi buvo tos nelaimės pagrindinės priežastys ir ar vis dėlto nebuvo galima surasti kelio tai katastrofai išvengti. Juo labiau yra svarbu išsiaiškinti tas priežastis tiems, kurie stengiasi lietuvių tautą vėl išlaisvinti, atstatyti Lietuvos valstybę ir ją išvesti į šviesesnę ateitį.

Priežastis, kurios privėdė Lietuvą prie tokios katastrofos, galima sugrupuoti į dvi kategorijas, būtent: išorines priežastis, t. y. tokias, kurios susidarė kitose valstybėse ir vidines priežastis, kurios susidarė Lietuvoje.

Pagrindinė išorinė priežastis, parėjusi nuo tarptautinių santykių, kurių Lietuva pakeisti negalėjo, buvo kils lenkų-vokiečių

konfliktas. Jis pagimdė rusų-vokiečių suartėjimą ir privėdė prie Vokietijos karo su Lenkija. Tas karas išsiplėtė į Vokietijos karą su Prancūzija ir Anglija.

Derybose su angliais ir prancūzais 1939 m. pavasarį Sov. Rusija reikalavo leisti jai prisijungti Baltijos valstybes. Čia ryškiausiai pasirodė tradiciniai imperialistinės Rusijos politikos tikslai: kiekviena pasitaikiusia proga stiprinti savo pozicijas Baltijos pajūryje.

Netrukus po to įvykusių tarp Sov. Rusijos ir Vokietijos susitarimu buvo nustatyta tarp tų dviejų valstybių interesų riba. Baltijos valstybės pateko Sov. Rusijos veikimo sferon, t. y. Rytų Europos arba rusiškos sovietiškos, aziatiškos barbariškos Europos dalies įtakos sferon. Turėdama galvoje palankią tarptautinę padėtį, didrojo pobūdžio susitarimą su Vokietija Sov. Rusija ėmėsi išnaudoti savo tradicinės imperialistinės politikos tikslams vykdyti.

Mes čia neliesime gerai žinomų Sov. Rusijos agresijos bū-

Šiaurės Dakotoje prie Langdon gerai užderėjo kviečiai, "durum" rūšies. Ūkininko sūnus Jeffery Nuelle stovi tarp kviečių, didesnių už jį patį.

dų ir panaudotų priemonių.

Lietuvos saugumas, kuris ilgus metus buvo pagrįstas tarptautinio solidarumo bei kolektyvinio saugumo dėsniais ir tarp Vokietijos, Lenkijos ir Sov. Rusijos buvusiais santykiais, neteko realaus pagrindo. Lietuvos valstybės ir užsienių politikos vairuotojai tinkamu laiku nepadarė reikalingų logiškų išvadų. Jie tinkamai neįvertino arba nesuprato naujai susidariusio Lietuvos pašonėje politinio gyvenimo tikrovės, nuo kurios tiesiogiai priklausė Lietuvos valstybės ir lietuvių tautos likimas, ir nepadarė reikalingų žygių apsaugoti Lietuvą nuo Sov. Rusijos invazijos bei politinės kienės ir kultūrinės destrukcijos.

Iš Vokietijos pusės netrūko aiškių ir pakartotinų ženklų turėti su Lietuva glaudesnius santykius. Ryžtingai eidama šiuo keliu, Lietuva dar turėjo galimybių išsilaikyti nuo Sov. Rusijos aziatiškos barbariškos destrukcijos.

Mūsų valstybės ir užsienių politikos vairuotojai nieko geriau nesugalvojo, kaip paskelbti Lietuvos neutralumą, lyg kad neutralumas pats savaime būtų teikęs mūsų kraštui reikalingą saugumą. Tokia pasyvi politika nebeatitiko gyvenimo tikrovės ir

todėl buvo klaidinga bei praštinga.

Reikia pastebėti, kad tarp Lietuvos atstovų užsienyje ir mūsų galvojančioje visuomenėje nestigo balsų, kurie nurodinėjo j tokios politikos pavojingumą. Bet tiems balsams nebuvo leista viešai pasireikšti: jie buvo slopinami kartais net policinėmis, o jų reikėjai kvalifikuojami politiniais neišmanėliais, vadinami fantazuotojais arba laikomi germanofilais.

Antra vertus, vyriausybė visomis propagandos priemonėmis klaidino visuomenę, įrodinėdama, jog neutralumas tuometinei Lietuvos tarptautinei padėčiai buvo racionaliusia linkme.

Tik vien dėl neutralumo buvo susilaikyta nuo žygio į Vilnių, kai lenkų-vokiečių karo pradžioje buvo susidariusios nepaprastai mums palankios aplinkybės besąlyginiai atsiimti iš Lenkijos Vilniaus kraštą, kurį lenkai savo laiku buvo smurtu nuo Lietuvos atplėšę ir kurio jokia Lietuvos vyriausybė niekuomet nebuvo atsisąžėjusi. Visuomenė dėl tokio krašto politinės vadovybės nusistatymo buvo abejinga, jaunuomenė karščiausios, o kariuomenė ir šauliai nekantavo, laukdami ženklo žygiuoti pirmyn ir tuo būdu siekti idealo, kurį kiekvienas lietuvis ištiesą dvidešimtmetį nešiojo savo sielos gilumoje. Valstybės politinė vadovybė, deja, tuo istoriniu momentu neparodė reikalingo ryžtumo. Nepaveikė jos nė pasiuntinio Vokietijoje, K. Škirpos, pastangos paraginti vyriausybę duoti kariuomenei įsakymą eiti vaduoti Vilnių. Rezultatas — patogus momentas gauti Vilniaus kraštą buvo praleistas: Vilnių ir Vilniaus kraštą pagrobė Sov. Rusija.

Lietuvos politinis svoris vokiečių akyse krito, vokiečių domėjimasis Lietuva sumažėjo. per netrūkus įvykusias rusų-vokiečių derybas dėl pasidalijimo įtakos zonomis Sov. Rusija panaudojo Vilnių kaip priemonę išplėsti mūsų kraštui iš vokiečių politikos orbitos ir jį paimti savo kontrolėn, primenant Lietuvai savitarpinės pagalbos paktą su sovietų garnizonais mūsų teritorijoje. Tai buvo ne kas kita, kaip pirmas žingsnis į Lietuvos valstybinės nepriklausomybės panaikinimą.

Nors visa tai visiems buvo aišku, tačiau krašto vadovybė ir toliau paliko inertiška: ji nerodė jokio aktyvumo surasti kelių, kuriuo būtų galima išvengti vis labiau grėsusios katastrofos. Ji pati vadovavosi iliuzijomis ir jomis maitino mūsų visuomenę. Jos nariai tikino, kad dabartinė Sov. Rusija nesanti tokia pat, kokia ji buvo rusų revoliucijos pirmaisiais metais, kad joje esanti padaryta didelė evoliucija valstybės demokratinės santvarkos ir ekonominio atkūrimo srityje, įvedant aprėžtos nuosavybės pripažinimo principą, ir kad tokiu būdu faktiškai ten ko

mūnizmo nebėsa. Taip įsivaizduojant Sov. Rusijos būklę, buvo ramiamasi, jog su Sov. Rusija bus galima sugyventi, t. y. kad Sov. Rusija laikysis savo duoto iškilmingo žodžio nepaliesti Lietuvos nepriklausomybės ir nesikišti į Lietuvos socialinę ir vidaus santvarką. Užtuot intensyviai ruošusis ginti, buvo gyvenama tuščiomis iliuzijomis, pataikaujama Maskvai ir buvo tikimasi tokiu būdu apsaugoti mūsų kraštą ir mūsų valstybę nuo Maskvos budelių.

Mūsų kraštas dėl tokio mūsų politikos vairuotojų nesuorientavimo ir neryžtumo buvo paliktas vienu vienas savo likimui. Jis neturėjo jokių garantijų iš kito mūsų didžiojo kaimyno. Sov. Rusijos įteiktas Lietuvai ultimatumas ir gausias sovietų kariuomenės įvedimas į mūsų teritoriją išskleidė buvusios mūsų krašto politinės vadovybės iliuzijas ir atvėrė mūsų visuomenei akis. Tuomet visi suprato, kad Lietuva buvo nuvairuota į sovietų komunizmo prarają. Bet tuomet gelbėti padėti buvo jau per vėlu.

Be aukščiau apibūdintų išorinių aplinkybių, kurios nuo mūsų pačių nepriklausė ir kurioms ypatingai nesugebėjo prisitaikinti buvusieji mūsų užsienių politikos vairuotojai, gal nemąžesnės lemiančios reikšmės turėjo Lietuvos nepriklausomybės praradimui mūsų valstybės režimas ir mūsų visuomenės politinis pakrikimas.

Buvęs ilgametis autoritėtinis režimas pasirodė esąs bejėgis patraukti prie savęs plačiuosius gyventojų sluoksnius ir sužadinti bei išvystyti visas mūsų tautos jėgas suderintai kūrybinei veiklai. Ta atstko ne dėl to, kad principai, kuriais jis rėmėsi, būtų buvę ypatingai blogi, bet todėl, kad minėtas režimas Lietuvoje įsigalėjo nenatūraliu ke-

liu: jis išaugo ne iš apačios, bet kraštui buvo primestas iš viršaus, ir tokiu būdu platesniųjų gyventojų sluoksnių jis nebuvo remiamas.

Autoritėtiniai režimai modernia to žodžio prasme, pvz. Italijos ir Vokietijos režimai, yra tvirti, nes jie sugeba įtraukti į suderintą kūrybinį darbą visas tautos jėgas ir remtis plačiais gyventojų sluoksniais. Tautos ir valstybės vadai pasiekia valstybės vairą ne atsitiktinai, bet po ilgesnės kovos. Tik ši kova tveduoda progos jos dalyviams užsigrūdinti ir parodyti visą savo sugebėjimą dirbti. Ji išugdo ryžtingų veikėjų. Jei politiniai idealai, dėl kurių kovojama, patalko ne tik j tautos narių protą, bet ir j jų širdį, tai j kovą tuomet įsitraukia ir platesnieji gyventojų sluoksniai. Tuo būdu kovojanti dėl valdžios politinė srovė susikuria tvirtą pagrindą gyventojų tarpe ir paruošia po-

litinių veikėjų kadra, visoms gyvenimo sritims. Tokio kovotojų vadų kadro pagalba jį (politinė srovė) natūraliai įgyja tautos pasitikėjimą, įtraukia į darbą visas tautos jėgas ir išvysto visoje valstybės ir tautos gyvenimo srityse kūrybinę veiklą ir sąmoningą dinamizmą.

(Bus daugiau)

NAUJIEŲ PIKNIKAS

1971 m. rugpjūčio 15 d.

BUČO SODE

Willow Springs, Ill.

Lietuviai taipgi perka ir parduoja ir progas užsienio tiktai per
NAUJIENAS

Nuo 1914 metų

Midland Savings aptar nauja taupymo ir namų paskolų reikalus visos mūsų apylinkės. Dėkojame Jums už mums parodytą pasitikėjimą. Mes norėtume būti Jums naudingi ir ateityje.

Sąskaitos apdraustos iki \$20,000

Frank Zogas, President

5%

Passbook Savings
All accounts compounded daily — paid quarterly

6%

2 Years Savings Certificate
(Minimum \$5,000)

CRANE SAVINGS and Loan Association

B. B. PIETKIEWICZ, Pres.

47 and Rockwell Street. Tel. LAfayette 3-1083

NEMOKAMAI VIETA AUTOMOBILIAMS

5%

on investment account

6%

mokama dviejų metų sertifikatais. Mažiausia \$5,000 ar daugiau

Pinigai idėti prieš mėnesio 15 d. duoda dividendus už visą mėnesį.
Dividendai mokami sausio ir liepos 31 d.
Prašome apsilankyti naują mūsų namą.

VALANDOS: Pirmadienį ir ketvirtį 9:00 ryto — 8:30 vak.;
Antradienį ir penktadienį 9:00 ryto — 5:00 vakaro; Šeštadienį 9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečiadieniais uždaryta.

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmia, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams išgyti.

Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuošimčius nuo mėnesio pirmos.

6%
5%

PER ANNUM
ON SAVINGS CERTIFICATES
OF \$5,000, OR MORE,
2 YEAR MATURITY

UNIVEST TAUPYMO
SĄSKAITOMS

Taupymo indėliai
Apdrausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Isteigta 1923 metais

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

Sekmadienį, rugpjūčio 15 dieną, BUČO SODE

WILLOW SPRINGS, ILLINOIS

įvyks

NAUJIEŲ PIKNIKAS

BUS IDOMI PROGRAMA, GERA MUZIKA ŠOKIAMS, SKANUS MAISTAS IR LABAI GERI GERIMAI. VISĄ LAIKĄ GARSUSIS G. JONIKO ORKESTRAS GROS POLKAS, VALSUS IR PAČIUS MODERNIS-KIAUSIUS ŠOKIUS JAUNIEMS IR VYRESNIEMS. RUGPJŪČIO 15 D. VISI KVIEČIAMI Į NAUJIEŲ PIKNIKĄ.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:
In Chicago \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$7.00 per three months. In other USA localities \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per three months. Canada \$22.00 per year, other countries \$23.00 per year.

15 cents per copy, 15 c. on Saturday

Dienraščio kainos:

Chicagoje ir priemiestuose:
metams \$22.00
pusiui metų \$12.00
trims mėnesiams \$7.00
vienam mėnesiui \$3.00

Kitose JAV vietose:

metams \$20.00
pusiui metų \$11.00

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Seštadieniais — iki 12 val.

trims mėnesiams \$6.00
vienam mėnesiui \$2.00

Kanadoje:

metams \$22.00
pusiui metų \$12.00
vienam mėnesiui \$3.00

Užsieniuose:

metams \$23.00
pusiui metų \$13.00
vienam mėnesiui \$3.50

Naujienuos eina kasdien, išskyrus sekmadienius, Laidžia Naujienu Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Telef. Haymarket 1-6100.

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Nėra maisto, nebus ir drabužių

Kad šiais metais rusų okupuotoje Lietuvoje maisto krautuvų lentynose nebus, pripažįsta kiekvienas iš Lietuvos grįžęs turistai. Vilniuje buvę ir su savo giminačiais išsikalbėję keliautojai pasakoja, kad Lietuvoje pagerėjimo žymių nesimato. Ankstyvą pavasarį komunistų partijos vadai gyrėsi, ne tik Maskvoje, bet ir Vilniuje, kad jau šiais metais bus žymiai daugiau maisto krašto gyventojams. Tuo tarpu maisto klausimas nepagerėjo. Lietuvoje gerai valgo tik tie sovietų kariai, policininkai, komunistų partijos nariai, bet gyventojų dauguma badgalauja, kaip badgalavo iki šio meto.

Pasakojama, kad Lietuvoje išmėlytas pienas eina į ligonines, bet gyventojai žino, kad jis eina į kareivines ir policijos valgyklas. Geriausiai yra maitinami krašto apsaugos pramonei dirbantieji žmonės. Blogiausiai yra maitinami kolchozininkai. Jie neturi teisės net savo duonos išsiimti. Jie turi laukti, kol apyžalė duona jiems bus atvežta iš valstybinės kepyklos. Niekas nuėjo didelę vaisių, uogų ir ankstyvų daržovių dalis. Didžiausioji vaisių dalis supuvo po medžiais. Surinkti ir į sandėlius išvežtieji obuoliai bei kriaušės pateko į rusų kareivines ir policijos stovyklas, bet ne į maisto krautuves.

Atrodo, kad panašiai bus pasielgta ir su apranga. Senovėje lietuvės moterys pačios prisiverpdavo ir prisidavavo šeimai reikalingų audinių. Dabar Lietuviškame kaime nėra linų ir niekas netaiso ratelių. "Tarybinėje" Lietuvoje linai auginami tik tiktai keliuose kolchozuose. Iš jų ne tik sėklos, bet ir pluoštas išvežamas į Rusiją. Šiandien moterys, jei ir norėtų, tai nepajėgtų verpti ir austi. Kaip vyrai negali užsidengti kaimo bakažiu stogu, nes kaimė nėra šiaudų, taip moterys negali išsiausti audinių, nes Lietuvoje šiandien jos neturi linų. Komunistai skelbia, kad dabartinis metu okupuotoje Lietuvoje veikia apie 500 įvairių dirbtuvėlių, kuriose verpiama ir audžiama. Iki šio meto tos dirbtuvės gamino Sovietų Sąjungos kariams ir kalinams reikalingus drabužius, bet dabar toms dirbtuvėms įsakytą gaminti audinius krašto gyventojams. Įsakytą gaminti įvairių audinių, kad būtų pasirinkimas. Kiekvienam šiandien yra žinoma, kad tarp įsakymo ir įvykdymo praeina didokas laiko tarpas. Pirmasis valdžios pagrobimo metais Leninas įsakė pagaminti krašto gyventojams pakankamai maisto, bet rusai iki šio meto dar nepajėgė jo pagaminti. Tas pats yra su apa-

vu ir apranga. Valdovai jau žino, kad šiais metais Lietuvos audinio pramonė nepagamins reikalingo audinių kiekio, todėl iš anksto įspėja visą kraštą. Iš Vilniaus keleivio parvežtas liepos pabaigos Tiesos įžanginis šitaip kalba apie visą audinių gamybą:

"Pernai dėl šių (remonto) ir kitų priežasčių nepagamino dalies gaminių, kurių laukė vartotojas, medvilnės kombinatas, buitinių šaldytuvų gamyklos Alytuje, Jonavos baldų kombinatas. Reikia padaryti reikiamas išvadas iš praėjusių metų pamokų. Neatidėliotinas uždavinys — visokeriopa stiprinti valstybinę drausmę visose pramonės įmonėse. Šių metų planas visur besąlygiškai turi būti įvykdytas. Dar neretai būna atvejų, kai pramonės įmonės pradeda savivalauti — be prekybos organizacijų sutikimo mažina ar net nutraukia didelę gyventojų paklausą turinčių prekių gamybą.

O neretai būna ir taip: įmonės, vaikydamosios didesnių pelnų, nutraukia nebrangių prekių gamybą, kurios turi didelę paklausą, ir vietoj jų ima gaminti panašią produkciją, bet žymiai brangesnę. Partiją pasmerkę tokią praktiką, ir tokiems reikiams kelias turi būti užkirstas. Prieš tai visų pirma turi kovoti ir Lengvosios, Mėsos ir pieno, Maisto, Baldų ir medžio apdirbimo pramonės ministerijos, kurių pavaldžiose įmonėse tokių reikšminių yra pasitaikę" (Tiesa, 1971 m. liepos 27 d., 1-mas psl.).

Šį įžanginį rašęs Tiesos redaktorius dūmus pučia skaitytojams. Komunistų partija valdo kraštą nuo pirmos rusų okupacijos dienos. Komunistų partija valdo kiekvieną Lietuvoje esančią dirbtuvę. Jeigu kuri dirbtuvėlė nustoja gaminti platiems gyventojų sluoksniams reikalingas prekes, tai daro pagal partijos vadovybės įsakymą. Vargas būtų tam dirbtuvėlės vedėjui, kuris drįstų gaminti kitas prekes, negavęs partijos vadovybės įsakymo.

Melą skelbia Tiesos redaktorius, kai jis minėtos dienos įžanginį pradeda tokiu sakiniu: "Liaudies gerovės augimas — svarbiausias komunistų partijos tikslas". Svarbiausias komunistų partijos tikslas — išsilaikyti valdžioje. Jeigu komunistams būtų rūpėjusi liaudies gerovė, tai Rusijoje ta liaudis šiandien geriau gyventų, negu bet kurioje pasaulio šalyje. Niekas Rusijos komunistams neklidė kelti liaudies gerovės 53 metus, o Lietuvos komunistai tai daro per paskutinius 25 metus. Lietuvoje tikrai komunistai gerai gyvena, o kokia yra ta "liaudies gerovė", jei komunistai Lietuvon nuvažiavusiems amerikiečiams bijo jos parodyti.

MYKOLAS JAKAS

VIEŠALISKO EKSTREMIZMO REIKALU

Prieš pusketvirtą metų veiksnių konferencija, tarsi neturėdama ko prasmingosios dirbti, nusavėrė ir pirmą specialią rezoliuciją, kurioje "apgailestavo patriotinio ekstremizmo apraiškas, gilinancias nevieningumą, užuot skatinusias vieningumo pastangas". Konferencijoje nedalyvavus, sunku tarti kokiųse šviesiuose neįrašiuose protuose anoji rezoliucija gimė. Nutarimas visuomenėje didesnio atgarsio nerado. Pora komentarų spaudos puslapiuose, pora pasisa-

kymų tų metų Viko sesijoje ir tie, kurie ją ilgėliau kaip sviedinuką paspardė, kaip paprastai ne į savo, bet į svetimus langus. Būtų ta, bent kiek nerimta, rezoliucija ir likusi atlaidžiai užmarščiui, jei ne Juozas Girnius, kuris į š. m. kovo mėnesio žurnale "Aidai" nebūtų ėmęs iš naujo "įprasminėti". Tad tebūna leista į "Aidų" redaktoriaus minėtis laisvosios tribūnos rėmuose atsiliepti keliomis kitomis.

Visam šiame "patriotinio ekstremizmo" bent kiek suvėltame

Naras mėgėjas ir filmų gamintojas Peter Gimbel neseniai pagaminė gėrą pasisekimą turintį filmą apie juos ryklis "Blue Water, White Death". Dabar jis rengiasi sukurti kitą filmą "Mexican Salt".

kamuoliuke, rodos, tiksliausiai būtų bandyti atsekti siūlų galus. Buvo viltasi (turinio rodymą besikaitant), jog dr. Girnius tai padarys, arba bent padarys. Tik, deja, neatrodo, kad tai buvo jo tikslas, nes jis jo nei nesiekė. Tad vieton kiek galima objektyvesnio žvilgsnio, teikiu tik vienašališką ekstremizmo rašinys lygiai "gilinantis nevieningumą, užuot skatinęs vieningumo pastangas". Nes vienašališkumo ekstremizmas gali būti nemažiau žalingas, kaip ir bet koks kitas ekstremizmas, žinoma, jei ekstremizmas suprasime tik kaip išskirtinai neigiamą būseną ar nusistatymą. Todėl nelabai džiaugiantis problemos kėlimo faktui (neatrodė, kad ji tokios svarbos, jog būtų net žurnaluose nagrinėjama), ir jau visai nesidžiaugiant problemos nagrinėjimo būdu, reikalinga temą kiek praplėsi, pasinaudojant to pačio rašinio patarimu: "visus nusisipratimus reikia sklaityti, o ne puseleiti vienokiu ar kitokiu militantizmu". Gė mums atrodo, kad rašinio rėmuose esama nemažai nusisipratimo.

Nebūtų per daug prasmės gylintis į autoriaus klausimo kėlimo motyvus. Jis iškėlė ir tiek to. Lygiai nebūtų prasmės pažodžiui ginčytis, nors autorius, atrodo, išsikišo nevenge ir todėl pagundą sukėlė. Vienok kai kurios rašinio vietos bus cituojamos ne tiek autoriui "kalaviju kirsti", kiek vienam ar kitam pačio klausimo aspektui išskirti. Jei ta proga "kalavijo" smaigalys truputį pradrėks ir publicisto rūbą, tai nebūtinai be intencijos — iš tokio publicisto laukta truputį daugiau, negu iš dienraščinio, sakykime, kokio "akiratinio" skiltininko.

Pirmiausia — pati "patriotinio ekstremizmo" sąvoka. Būtų

juk daugiau lengviau, jei visi šiuo klausimu būtų vienos nuomonės. Deja, atrodo, kad nei ankstesni, nei kalbamasis publicistas tuo klausimu "nesivargina". Jiems kraštutinybė yra a priori blogybė ir visi ekstremistai — sukydėliai. Ką? Greičiau, kad taip nėra. Toks nusistatymas nėra nei tikslus, nei naudingas klausimą svarstant. Tik dėl to, kad rezoliucija "apgailestauja" ekstremizmo apraiškas ar "Pasaulio Lietuvis" laiko jas nesuderinamas su demokratizmu, dar nereiškia, kad tos "apraškos" yra jau "dangaus keršto" šaukiai nusikaltimais.

Dar mažiau "nesusipratimus sklaityti" lygiai kriptoliškai aiškūs "ekstremistų" pažinėjimas. Dr. Girnius rašo: "Todėl be atgarsio liko ir tie pora balsų, kuriems lyg neaišku buvo, kas turėtų galvoje konferencijos apgalvėtą "patriotinio ekstremizmo". Ak, tie vargšai ekstremistai! Jie tokie niešmanėliai, kad ne tik nesupranta p. Barzduko biuletenio išminties, bet net nesizino, esą nusikaltėliais. Bet, jei jie jau tokie kvailėliai, kam gi dr. Girnius eikvoja taip brangų Pranciškonų "glencuotą" popierių jiems mokyti ir pamokslauti. Ir dargi po bene keturių metų nuo tos rezoliucijos priėmimo. Negi žurnalo štabui ten ir straipsnių pritrūkė?!

Dabargi, kiek arčiau klausimo vidurio. Visas šitas "patriotinio ekstremizmo" klausimas nėra toks parastas kaip ana rezoliucija ar p. Girnius bando sugestiuoti. Iš vieno taško, tiek nutarimas, tiek dr. Girnius nedrįsta pateikti nei pavardžių, nei atvejų, iš kurių skaitytojai galėtų susidaryti aiškesnę nuomonę apie anuos "ekstremistus" ir jų "žalą". Tiesa, kai kurie atvejai išskeliami, tik neaiškinami tų "ekstremistų" nei

žodžiai, nei gilniamasi apskritai į reikalingą. O praverstų. Bet čia kaip tik ir pasirodo anas vienašališkumo ekstremizmas. Dr. Girnius užsimeina tik kelis atvejus, bet jis ramiausiai nutyli dešimtis kitų, iš tikrųjų net svarbesnių. Juk iš tikrųjų tų "ekstremistų" didžiausias "nusikaltimas" yra kova prieš politinės išvijos ištižimą, kuris vis gausėja. J. Girniui iš naujo pagailo dr. Silbajorio ir dr. Avizieniaus, ar dar kokio žmogaus, kurie esą patriotinių ekstremistų puolami. Tačiau pažūrėkime į eilę kitų atvejų, už kurių kėlimą vadinamieji patriotiniai ekstremistai yra kalami prie gedos stulpų.

Kodėl jie puolami už tai, kad pasisakė prieš Pirmojo Jaunimo Kongreso komitetą, kai kurių narių bei jų globėjų (PLB valdybos) pastangas atgabenti komjaunuolius į tą kongresą? Kodėl jie puolami už tai, kad iškelė tų jaunimo vadovų ir globėjų aiškų mėlą, jau seniai įrodytą? Kodėl jie puolami dėl Zalakevičiaus incidento (geriau aferos) išskėlimo, kuriame juodok valdmenį suvaidino ne tik tuolaikiniu PLB vicepirmininkas bei valdyba, kartu su buv. Lietuvos karo attache Paryžiuje, kuris už tai net pašalintas iš PET delegacijos Paryžiuje? Kodėl jie puolami už tai, kad kritikuoja Pirmojo Jaunimo Kongreso "senių" pateiktas ir sukurtas pravesas jau seniai atgyvenusių minčių rezoliucijas, taip aiškiai nukreiptas prieš Vilką? Kodėl jie puolami prieš tai, kad pasisako prieš prof. Greimo "nepriklausomybės" atgyvenimo" mintį ar p. Rastenio teigimą, kad esą Lietuvos visuomenėje matomas nepalankus nusiteikimas nepriklausomybės grąžinimui? Kodėl jie puolami už tai, kad kovoja prieš inžinierių Nainio ir Volerto JAV LB valdybų ardomą darbą ryšium su laisviniu veikla? Kodėl jie puolami už tai, kad nepateisina tų, kurie lėkė pavergton tėvynen nusienukti okupantui neva po sportinės draugystės priedangą? Kodėl jie puolami už tai, kad kovoja prieš plepius "kultūrininkus", kurie, populiarumo ieškodami, tauškinia niekus net visuomenės susirinkimuose ir paraudusioje spandoje? Kodėl jie puolami už tai, kad kovoja prieš komunizmą visomis jiems įmanomomis priemonėmis? Šių atvejų — klausimų grandinę galima pratęsti dar per kelis puslapius, tik užtenka ir tiek. Tiekia kelios pastabos:

(Bus daugiau)

NAUJIENŲ PIKNIKAS
rugsėjo 15 diena
BUČO SODE
Wilow Springs, Ill.

A. VILAINIS - SIDLAUSKAS

Užmirštoji Dievo gatvė

8

Kampinis namas prie Morgano ir Tris-dešimt penktos gatvės sankryžos yra nemažas ir dviejų aukštų mūrinis namas. Per visą sieną pietinėje pusėje driekiasi stambiomis raidėmis užrašas: "George's Coffe". Namas senas ir be abejo, statytas tais laimingaisiais Morgano gatvės laikais. Į jį ir įėjimo durys iš Morgano pusės. Nežinau, kodėl vieta gero biznio užėgė, ir kartu restoranas vis dar tebevadina kavinės vardu. Jau daugiau kaip keturios dešimtys metų, kaip čia pardavinėjami, kaip sako, pačių dievų išrasti svaiginami gėrimai ir valgiai alkanam skilviui pasotinti. Gal kad šį biznį laimingai pradėjo tik su kava jo savininkas ilgas dešimtmėčius laikęs visiems žinomas tik Jurgio vardu.

Jurgis buvo ne šiaip sau paprastas Jurgis, nors ir iš Lietuvos kaimo čia į Ameriką atvykęs. Turėjo, rodos, laimės atrasti tokią, kad ir mažą aukso gyslą ir mokėjo, kaip su ja apsieiti, kaip išpuptuoti — uždirbti gerą pinigą. Ta laimė jį lydėjo iki pat jo mirties. Jo lankytojai buvo fabrikų darbininkai. Ryte prieš darbą ir po darbo tomis valandomis jų tiek prigūžėdavo, jog neužtekdavo vietos nė prie baro, nė prie ilgu ištiestų stalų. Gerdavo stati butelius į rankas pasėmę. Tas pat būdavo ir pietų pertraukos metu. Jis pats, jo žmona ir dar pora pardavėjų dirbdavo suprakaita-

vę, šlapi, kaip per rugiapiūtę. Darbo buvo tiek daug, ir taip reikėjo skubėti, jog nebuvo laiko nei prakaitui nuo kaktos nusibraukti. O registariai vis kalė ir kalė skaitlines varpeliu džiugios muzikos palydimi. Vakare, kuomet išsargęs susumudavo, registariai būdavo primalgę jau daugiau kaip tūkstantinę dolerių.

Rodos, turėjo per tą ketvirtą dešimtmečių pasidaryti turtingu žmogumi taip, jog savo turtą beskaiciuojant būtų reikėję ir sušilti. Bet tikėkit — šiam laimingam Jurgiui taip gerai neatsitiko. Jis buvo ir šiaip geras žmogus, bet jis turėjo ir savo nelaimę vieną didelę žmonių supratimui silpnębę. Jis mylėjo arkliukus. Žinoma, ne šiaip sau arkliukus, kurie įkinkyti vežimus tempia. Bet eiklius arkliukus, kurie lenktynių lauke lekia kaip vėjas. Ta jo meilė buvo tokia gili, patvari, jog tęsėsi iki pat jo mirties. Dėl tos savo meilės aistros eikliesiems žirgams jis neretai, palikęs visą biznį tvirtose savo žmonos rankose, skubėdavo prisikišęs storą piniginę į lenktynių lauką. Ir kaip jis tuos žirgus mylėjo, taip iš jų susilaukdavo tik kartaus apsyvimo. Vis išrinkdavo pačius geriausius, pačius eikliausius žirgus. Bet kai tik už jų garbę ir laimę užstatydavo pinigų, tai vis atsilikdavo kažkas visai neįtikėtina. Išlėkė žuoliais, kažkodėl pradėdavo atsilikti, muistytis, lyg norėdami tūcia po savo kojomis sutrypti jo žalius dolerius. Ir, žinoma, sumindavo. Jurgis grįždavo su tuščia pinigine. Nieko per daug neėmė į galvą. Juk esmėje pasaulio

tvarka nebuvo pakitusi. Saulė kaip tękėjus, ir leidosi, kai jai buvo laikas. Ir gerioji žemė sukosi neiškrypdoma iš savo orbitos. Ir biznis vėl eidavo įprasta vaga. Žmonių būdavo pilna užėgė, o registariai malė ir malė, atžymėdami pinigų skaitlines. Paskui Jurgis vėl skubėdavo ten, kur traukė širdį eiklieji žirgai, ir grįždavo vėl su tuščia išverstą pinigine. Gyvenimo dienos prabėgdavo nenuobodžiai, vis skambant registario varpeliams ir dundant žirgams per laimės ir nelaimės lauką.

Kai jis amžinai užmerkė savo laimingas akis, žmonės kalbėjo, jog jis daugiau nieko žmonai nepalikė, kaip tik gerą biznį ir apleistą namą. Biznis tikrai buvo geras. Bet jo žmona buvo pasenusi, pervargusi. Negalėdavo atlaikyti nė tų žmonių antplūdžio. Žinoma, reikėjo dirbti, nors ir pervargusioms kojoms atsiremiant į barą ir sienas. Ne, ji daugiau išvertė negalėjo. Ji šį gerą, kaip žmonės sakė, aukštinį biznį pardavė Karoliui Cicėnui.

Nehlogai biznis sekėsi ir Karoliui. Darbo buvo apstėiai. Jis tuoj ėmėsi ir apleisto namo remonto. O kaip nelengvas jam vienas buvo šis biznis. Bet sukosi ir šilo net su dviem padėjėjais. Kartais reikėjo ir daugiau pagalbos, atitraukiant net restoraną aptarnaujančius asmenis. Šio tada ir jie dar daugiau kaip prie krosnies. Sunkiausiai gal buvo padėdam Karoliui Cicėnui. Jis restoraną biznyje dirbęs apie penkiolika metų, buvo neliesas žmogus. Jį spaudė ne tik darbo tempas, bet ir kūno svoris. Bėgo pakaitas taip, jog sunku darėsi kvė-

puoti, o jis darbe nenori būti pralenkiamas. Jo kaulus ir sąnarius dar vargino sunkūs reumatizmo skausmai. Greit ištikino, jog ir gerame biznyje negalės ilgai išverti. Po trejų metų gausaus prakaito, jis George vardo kavinę pardavė. Išvažiavo į Arizoną, kur, tur būt, jo taip nevalgins jo taip skausminga kaulų gėla. Reikia manyti, jog ten išvažiavo ir ne visai tuščia kišene.

Gatvės puslakis į šiaurę apsidintas medžiais. Jie dar nestori, tur būt, prieš keleris metus tepasodinti.

Myt miestas buvo ėmęs to pagražinimo darbo. Bet nežinia, kodėl toliau netęsė tos medžių alėjos. Gal prisiminė, susigriebė, jog Morganas tai biznio gatvė, o jau kaip tokią gyva, ar nors jau mirusi, negali savo paskirties prarasti. Tokios gatvės negali būti pagražintos ir akį ir širdį viliojančiomis alėjomis. Jos paslėptų savo šakų lapuotais vainikais, šešėliais krautuvų iškabos ir languose išrikiuotas prekes.

Išnirau iš medžių pavėsiais padengtų šaligatvių vėl į atvirus, saulės įkaitintus, padus svilninančius cemento blokus. Krautuvų tame bloke visai nesimatė, ir gatvių judėjimas buvo nedidelis. Retai tepabėgdavo ir automobiliai. Norint pereiti į kitą gatvės pusę, nereikia baimintis ir gaišti. Eik tik drąsiai daug nesidairydami. Automobilio vairuotojas pirmas, tavę pamatęs, pradės dūduoti.

Kaip aš buvau nustebintas, kai prie dviaukščio mūrinio namo sustojo sunkve-

žimis su baldų kroviniu ir iš jo išlipo Albinas Benulis. Man, žinoma, išbėrovė paka mintis, ar kartais jis nepersikraustė į Bridgeportą ir nemano čia iš naujo kurtis. Paskui ėmiau dvejoji. Argi jis būtų galėjęs ir persikeldamas pasirinkti tokią jau visų užmirštą, dargi nelietuvių apgyventą gatvę. Eju skersai gatvę pasižiūrėti. Kol aš apsigalvoju ir perėjau plačią gatvę, Albinas jau buvo iš sunkvežimio ištraukęs šaldytuvą ir su kitu vyru tempė į namą, tur būt, į antrą aukštą tą sunkų daiktą. Man net nepaprastą išpuolį padarė jo dar turima sveikata. Jis su tuo kitu vyru nešė tą visai panašų į koklinę krosnį daiktą taip lengvai, net nesuraukdamas kaktos. Nešė, lyg dar būtų jaunas bernas, kokių dvidešimt vienerių metų amžiaus.

Albinas Benulis jau pažįstamas man daugiau kaip dvidešimt metų. Jis neturimai gyveno ir mūsų Bridgeporte. Galima sakyti, ir vienas iš pirmųjų naujųjų ateivių prekybininkų, pionierių. Jau vos spėjus apsigalvoti, perkosi mažą sunkvežimį ir važinėjo po gatves, pardavinėdamas vaisius ir daržoves. Greit ir krautuvę atidarė. Kad sunkvežimis nestovėtų dykas, ėmėsi ir baldų perkraustytojo darbo. Kuomet naujų ateivių tarpe atsirado galvos bėdas bėgi, kraustyti į Market Parką, tai jam atėjo tikra šienapiūtė. Tada ir aš galvoju, jog čia pasilikti tik tušti, apleisti namai, ir pasiliksiu gal vienas, kaip kokioje dykumoje. Žinoma, taip blogai neatsitiko.

(Bus daugiau)

DR. ANNA BALIONAS
AKIU, AUSU, NOSI
IR GERKLES LIGOS
PRITAISO AKINIUS
2856 W. 63rd STREET
Ofiso telefonas: PROspect 8-3229
Rezid. telefonas: WALbrook 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.

DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERY LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building), Tel. LU 5-6446
Prima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8012
telefonu: PROspect 8-1717

DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-9
užta antrodienius ir penktadienius.
Išrečiad, ir sekmd, otis uždarytas.
Rez: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REPUBLIC 7-7868

DR. C. K. BOBELIS
IR
DR. B. B. SEITON
INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 Summit St.
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS
FIZICIAN AND SURGEON
444 WEST 71st STREET
Ofisas: HEMlock 4-3443
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais 1-7 val.,
antradieniais ir penktadieniais 1-5, treč.
ir sekmadieniais uždarytas.

DR. W. M. EISIN - EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERY LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6192 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat
siliepia, skambinti 414-0001.

Dr. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3444 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val.
Treč. ir sekmadieniais uždaryta.
Ofiso tel.: PORTsmouth 7-6000
Rezid. telefonas: GARDen 3-7278

DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadien, ir penktadien, nuo
2 iki 8 v. p. p.; antradien, ir ketvirtadien,
nuo 9 iki 11 ir nuo 4 iki 8, o sekmadien,
nuo 9 iki 12 val.
Trečadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis, pritaiko akinius ir
"contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val: antradien, nuo 1-4 po pietų,
ketvirtadien, nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2880
Naujas rez. telefonas: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas: 2750 West 71st St.
Tel.: 925-8296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadien,
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Sekmdadieniais ir trečadieniais
uždaryta.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERY ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradien, trečiad.
ir penkt., 2-4 ir 6-8 val. vak. Seštdie
niams 2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonas: HEMlock 4-2123
Rezid. telefonas: GIBson 8-6195
Prima ligonius pagal susitarimą. Del
valandos skambinti telefonu: HE 4-2123.
Jei neatsiliepia, tai telefonu: GI 8-6185

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bar
dažai. Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val: 9-4 ir 6-8. Seštdieniais 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telefonas: PROspect 6-5084

J. VLKS.

APIE PASAULIO LIETUVIŲ KONGRESĄ

(Tęsinys)

— Jeigu kalbėsitės — nu
trauksime jūsų lankymą, o kali
nius, kurie su jumis kalbėsitės —
nubausime, — pareiškė jie.

Pagalau buvo susitarta, kad
vis dėlto kai kuriems kaliniams bus
galima pateikti štai tokį klau
simą: keliems metams kalinys
yra nuteistas ir už ką? Žinoma,
ir šį sutikimą jie davė labai rau
kydamiesi.

Taigi, anais Lietuvos nepri
klausomybės metais komunistų
delegacijai buvo leista atsilan
kyti Lietuvos kalėjimuose Kau
ne, pasimatyti su suimtais me
nais revoliucionieriais.

Tas eilutes paskaičius, kyla
toks klausimas. O jei dabar iš
tos pačios Amerikos atsilanky
tų kuri nors lietuvių delegacija
Lietuvon, ar jai būtų leista ap
lankyti kalėjimus, kur sėdi po
litiniai kaliniai? Jei tokia de
legacija įtektų kad ir dabar Lie
tuvos okupacijos sėdinčiam prie
šakyje Motiejui Šumauskui rei
kalavimą "atkurti laisvę", Šu
mausko žodžiais tariant, o taip
pat paleisti kalinamus politinius
nusikaltėlius ne vien tik iš ka
lėjimo, bet ir iš vergų stovyklų,
kas su delegacija atsitiktų? Jos

likimas būtų aiškus. Jei laiku
spėtų į tą reikalą įsikišti JAV
pasituntinys, tai tos delegaci
jos nariai tuoj būtų išsiųsti iš
Lietuvos. O jei nepasisektų lai
ku susižinoti su JAV pasiunti
nybe, tai visi delegacijos nariai
atsidurtų kalėjimuose ir jau vi
sai tikra, kad niekas iš pašalie
čių, net jų giminių, nebūtų prie
leisti su jais pasimatyti.

Tokia buvo bolševikų, Krem
liaus auklėtinių nekenciamą ne
priklausoma Lietuva. O kokia ji
yra šiandien? Jos gyventojams
ji tapo kalėjimu.

★
Draugijos užsieniu lietuvių
remti sušaukta 1935 m. rug
piūčio 1 d., Pasaulio lietuvių
kongrese dalyvavo viso 105 at
stovai, iš kurių 36 buvo atvy
kę iš JAV ir priklausė politinėms
grupėms. Į tą kongresą atvyko
iš įvairių valstybių atstovai. Bū
tent, iš Anglijos, Australijos,
Argentinos, Brazilijos, Urug
vajaus, JAV, Kanados, Mandži
rijos ir Šanhajaus.

Nors tuo metu Bielorussijoje
įvairiose vietose gyveno virš 50
tūkstančių lietuvių ir keletas
šimtų Rusijoje jiems nebuvo
leista atsiųsti į kongresą savo
atstovus, kad ir komunistus,
kaip pvz. iš JAV.

Tada Bielorussijos sostinėje
Minske ėjo Raudonas Artojas,
skirtas lietuviams kolchozinin
kams, veikė keletas lietuvių mo
kyklų. Nors ir dabar Bielorusi
joje lietuvių kolchozininkai dar
gyvena tose pačiose vietose ir
viso vien tik Bielorussijoje dar
esama kelios dešimtys tūkstan
čių lietuvių, bet jie jau neturi
savo spaudos ir savų mokyklų,
nors jų buvo dėtos pastangos
leisti atkurti savas mokyklas.
Deja, atsakyta. Neleista net lie
tuvių kalbą dėstyti bet kurioje
mokykloje, kur be kitų, mokosi
ir lietuvių vaikai.

Visoje susovietintoje Rusi
joje (įskaitant ir Sibirį) yra per
170 tūkstančių lietuvių. Jie visi
palikti be savo spaudos bei mo
kyklų. Tik pačioje Lietuvoje
lietuvių kalba dar išgalėjusi
mokyklose, mokslo įstaigose ir
kai kuriose valstybės įstaigo
se.

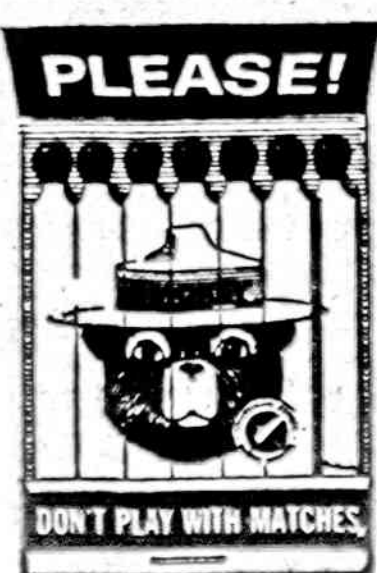
Ir čia vieta prisiminti, jog Pa
saulio Lietuvių Bendruomenės
atsiradimas nėra originalus kū
rinys, bet ano meto pirmojo Pa
saulinio lietuvių kongreso pra
dėtas darbas. To kongreso nu
tarimu buvo sumesta įkurti Pa
saulio lietuvių sąjungą. Deja,
nors darbas buvo pradėtas ir bu
vo sudarytas centro komitetas
priešakyje su R. Skipičiu ir L.
Simučiu, bet ano meto Lietuvo
je būta visakeriojų skersėjų,
kurie blaškė tą darbą, o ištikęs
antrasis pasaulinis karas jį visi
škai nutraukė.

Iš šalies stebint, atrodo lyg
esama nenoro prisiminti tą bu
vusį pirmą Pasaulio lietuvių kon
gresą ir nutylėti tada besikuran
čią Pasaulio lietuvių sąjungą.
Lyg ano meto dėtos to darbo pa
stangos užkloja dabartinių Lie
tuvių Bendruomenės veikėjų
garbę.

Ar tai pavydas, ar tai apsil
dimas, ar sustingimas pažinti sa
vo tautos visapusiai buvusią
dabščią praeitį, tiek savo vals
tybę atkuriant, tiek susirūpini
mu užsieniuose gyvenančiais lie
tuviais, kad lietuvių neušges
tų.

Be kovingos praeities, nėra už
tikrintos ateities.

(Pabaiga)

Lektuvai įskrido per sieną į namą

Jaunas privataus lektuvo pi
lotas Gary Schultz 17 m. su
dviem draugais išskrido nedi
deliu lektuvu paskraidyti. Dėl
nežinomų priežasčių lektuvas
pradėjo gesti ir lakūnas nuta
rė nusileisti Lyons aukštesnio
sios mokyklos sporto aikštėje,
tačiau ji buvo pilna žaidžian
čių vaikų. Lakūnas tada per
skrido aikštę ir atsimušė į
Western Springs priemiestyje
stovintį namą.

Namo savininkas sėdėjo
kamaryje ir žiūrėjo televiziją,
kai staiga per jo namo sieną į
kambarį įlėkė lektuvas, su
stodamas vos kelios pėdos nuo
savininko. Šis buvo lengvai
sūžeistas stiklų ir tinko gabalų,
tačiau liko gyvas. Vis trys la
kūnai buvo sunkiai sūžeisti.
Pilotas bandė apsaugoti žai
dusius vaikus, dėl to nesileido
aikštėje.

— Emilija Kiešenė, Oak
lawn, Ill. yra Lietuvos Dukte
rų draugijos pirmininkė. Karo
audrose ji buvo išskirta nuo
savo vyro Marijaus ir buvo
likusi Lietuvoje. Matė daug
pasiekė Ameriką. Čia atvykusi
įsijungė į šią vietinės šalpos or
ganizaciją ir dabar sekmingai
jai vadovauja. Ta organizacija
dėl savo pasiūlyto ir meilės
vargstantiems tautiečiams
susilaukia visuomenės dėmesio
ir pagarbos.

Susirinkimų ir parengimų PRANEŠIMAI

★
— Žemaičių Kultūros Klubo pik
nikas įvyks sekmadienį, rugpiūčio 1
d. Liepos sode. Pradžią 12:00 val.
Bus skanių valgių, gerų gėrimų, o
laimingiesiems gražių dovanų. Sokė
jams gros Antano Valuno orkestras.
Kviečiami nariai ir svečiai atsilan
kyti ir kartu su žemaičiais pasilinks
minti tyram ore. Kvietia rengimo
komiteta ir Valdyba.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

Jeigu nori linksmas būti, reikia su žmonėmis
pabūti Naujienų piknike, rugpiūčio 15 dieną,
Bučo sode, Willow Springs, Ill.

A. A.

ANTANAS KRULIKAUSKAS
Gyveno 4412 So. Wood Street

Mirė 1971 m. liepos 30 dieną, 5:10 val. ryto sulaukęs 67 metų am
žiaus. Gimęs Lietuvoje, Šakių apskr.
Amerikoje išgyveno 21 metus.
Paliko nuliūdę: Lietuvoje — sūnus Viktoras Krulikauskas su še
ma; podukra Elisabeth Mikolaitis su šeima, draugė Marija Newe su
šeima ir kiti giminės, draugai bei pažįstami.
Velionis buvo mirusios Elisabeth vyras.
Priklausė Tauragės, Šakių, Medžiotojų-Meskeriojų klubams ir
Šakių organizacijai.
Seštdienį, 6 val. vakaro kūnas bus pašarvotas Eudeikio koply
čioje, 4905 So. Hermitage Ave.
Pirmadienį, rugpiūčio 2 d. 8:45 val. ryto bus lydimas iš koplyčios
į Sv. Kryžiaus parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laido
jamas šeimos sklype.
Visi a. a. Antano Krulikausko giminės, draugai ir pažįstami nuo
širdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvsė ir suteikti jam paskutinį pa
tarnavimą ir atsiveikimą.
Nuliūdę lieka:
sūnus ir giminės.
Laidotuvių Direktorai Dovydas P. Gaidas ir Geraldas F. Daimid
Tel. YA 7-1741.

A. A.

PETRAS RUMŠAS
Gyveno 3201 So. Lituania Avenue

Mirė 1971 m. liepos 29 d. 2:00 val. ryto sulaukęs senatvės. Gimęs
Lietuvoje, Tauragės apskr., Švėkšnos parap., Kauliūčių kaime.
Amerikoje išgyveno 60 metų.
Paliko nuliūdę: 3 dukters — Mary Young, žentas William, Kather
ine Vidra, žentas Alex ir Florence, anūkas James Matual, jo žmona
Frances, 4 proanūkai ir kiti giminės, draugai bei pažįstami.
Lietuvoje liko sesers vaikai.
Priklausė Sv. Vardo draugijai.
Seštdienį, 3 val. popiet kūnas bus pašarvotas Jurgio F. Rudmi
no koplyčioje, 3319 So. Lituania Ave.
Pirmadienį, rugpiūčio 2 dieną 8:30 val. ryto bus lydimas iš kop
lyčios į Sv. Jurgio parap. bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laido
jamas Lietuvių Sv. Kazimiero kapinėse.
Visi a. a. Petro Rumšos giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai
kviečiami dalyvauti laidotuvsė ir suteikti jam paskutinį patarnavimą
ir atsiveikimą.
Nuliūdę lieka:
Dukters, giminės.
Laidotuvių Direktorius Jurgis F. Rudminas, Tel. YA 7-1138.

KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

1. Dr. K. Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS II t., 336 psl. \$5.00
2. Juozas Liudius, RASTAI, 246 psl. \$4.00
3. M. Zoschenko, SATYRINĖS NOVELĖS, 199 psl. \$2.00
4. Liudas Mikšys, IŠ ISTORIJS OKANŲ ATEINA LIETUVA, 699 puslapiai \$12.00
5. Juozas Kapacinskas, SIAUBINGOS DIENOS, 273 psl. \$4.00
6. J. Augustaitis, ANTANAS SMETONA IR JO VEIKLA, 154 psl. \$1.50
7. Prof. V. Biržiška, SENŲ LIETUVISKŲ KNYGŲ ISTORIJA, du tomai, 207 ir 225 psl. \$3.00
8. V. Zemaitis, LIUBINO UNIOS SUKAKTIES PARASTĖJE, 84 ps. \$1.50
9. V. Zemaitis, PAVELUOTAS LIETUVOS KRISTAS, \$1.90
10. Kun. M. Valdis, UŽ LAISVĄ LIETUVĄ, 409 psl. \$5.00
11. J. Pronskas, VAIKANO SANTARYBA, 119 psl. \$1.00
12. J. Augustaitis, PAGYROS IR TIKROVĖ, 113 psl. \$1.50
13. Juozas Svaistis, PETRAS SIRVOKAS, 228 psl. \$2.00
14. Prof. P. Pakarklis, KRYŽIUOČIŲ VALSTYBĖS SANTVARKOS BRUOZAI \$2.00
15. Prof. P. Pakarklis, POPIEŽIŲ BULS KRYŽIUOČIAMS, 70 psl. \$1.00
16. Prof. P. Pakarklis, SENASIS PRUSŲ TEISYNAS, 31 psl. \$1.50
17. Petronėlė Orintaitė, KA LAUMES LĖMĖ, 236 psl. \$3.00
18. Prel. J. B. Končius, ATSIMINIMAI IS BALFO VEIKLOS, 404 psl. \$5.00
19. Prel. J. B. Končius, VYTAUTAS THE GREAT, angliskai, 211 psl. \$4.00
20. Stasys Santvaras, LIETUVOS VYCHO PĖDSAKAIS, 176 psl. \$2.00
21. Stasys Santvaras, ATIDARI LANGAI, lyrika, 167 psl. \$2.50
22. Bronius Raila, DIALOGAS SU LIETUVIAIS, 560 psl. \$7.00
23. Pulgis Andriusis, RINKTINIAI RASTAI, 263 psl. \$5.00

KNYGAS GALIMA GAUTI NAUJIENŲ ADMINISTRACIJOJE ARBA
PRIŠIUNČIANT MONEY ORDERĮ ARBA ČEKĮ TOKIU ADRESU:

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60608

GARSINKITES NAUJIENOSE

**PLEASE
BE
CAREFUL!**

Only you
can prevent
forest fires!

REMKITE TUOS BIZNIERIUS,
KURIE GARSINASI
"NAUJIENOSE"

**GELININKAS
(PUTRAMENTAS)**

Linksmumo arba liūdesio valandoje
gražiausias gėles ir vainikais ant
pių papuošimui ir sezonines
kapams gėles.

ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

GUŽAUSKŲ
GELES VISOMS PROGOMS
BEVERLY HILLS GELINYCIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
Telef.: GROvehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWNhall 3-2108-9

**TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI**

Laidotuvių Direktoriai
MAŽEIKAS & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.

TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAŠINŲS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:

DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 - 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFayette 3-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:

Chicago		AMBULANCE PATARNAVI MAS CIENA IR NAKTĮ
Lietuvių		★
Laidotuvių		TURIME
Direktorių		KOPLYČIAS
Asociacijų		VISOSE MIESTO DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEP. C. LACK IR SŪNUS
(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS IR SŪNUS

10821 So. MICHIGAN AVE. Phone Commodore 4-2228
649 EAST 162nd ST. Phone Commodore 4-2228
South Holland, Illinois

TRUMPAI

Jonas Evans, daugelio lietuviškų organizacijų veikėjas ir bendro darbo rėmėjas, meniška ar organizuota talka bei lėšomis, yra Lietuvos Vyčių organizacijų centro pareigūnas ir jų atstovas Amerikos Lietuvių Taryboje. Vyčių organizacijai, su skiriais veiklose Amerikos lietuvių kolonijose, priklauso įvairaus amžiaus lietuviai, gerai pažįstami šio krašto žmonių nuotakas taip pat esama ir galima lietuvių padėti jose. Praeięti ta organizacija atliko didelių darbų informacijos srityse koordinuotomis pastangomis, kas ir dabar yra laikoma efektingiausiu būdu, keliant Lietuvos klausimus bei formuojant sveiką bendrąją nuomonę Amerikos žmonėse.

Naujienuo metinis piknikas įvyks rugpjūčio 15 d. Bučos sadyboje, Willow Springs, I jį bus galima nuvažiuoti ir specialiais CTA busais, kurie išvyks nuo Naujienuo 12 ir 1 val. sustojant atskirai skelbiamam tvrtkaraštyje numatytose vietose.

Jonas Jasaitis, LB Vid. vakarų apygard. pirm. ir Amerikos Lietuvių Tarybos narys, savo laišku Sun - Times dienraščiui atkreipė dėmesį į Stalino ir Hitlerio sąmokslą aukas - Baltijos kraštus, tebesančius sovietų imperializmo pavyzdžiu, nors abu direkto-

riai jau yra mirę. Laiškui duota antraštė "Curtain or silence lifted", nes jame J. Jasaitis dėkoja laikraščiui už vedamą jį apie pavergtas tautas.

James Babrys, Dean Gritsonis, Elena Juozapavičius, Barbara Jaksha ir Dennis Nirtaut baigė Northern Illinois universitetą, De Kalb, Ill.

Sylviija Pikelis, Jolanta Raslavičius, Linda Jankauskis, Leonardas Brenza, James Lukas, Martin Urba ir Joseph Zakas, gyv. Chicago pietvakarių apylinkėse, yra Illinois universiteto Urbanoje Dekano garbės studentų srašuose. Kai kurie iš jų tuose srašuose buvo vertinant rudens semestro pažangumą.

Pec Paul Mosteika iš Brighton Parko apylinkės baigė 18 savaičių mechanikų kursus. Fort Monmouth, NJ Armijos ryšių centro mokykloje.

Vytauto Didžiojo šaulių kuopa rugpjūčio 8 d., sekmadienį ruošia išvyką į gamtą, šaulės Elenos Olsauskienės vasarietėje, Lake Geneva, Wis. Visi šauliai ir šaulės su automobiliais ir be jų tą dieną 8 val. 30 min. rytą renkasi prie Jaunimo Centro. Iš ten visi kartu išvyksime 9 valandą. Todėl visų prašoma nesivėluoti. Sesės šaulės prašomos pasiimti užkandžių. Kviečiami visi gausiai dalyvauti. Išvykai vadovauja kp. valdybos narys S. Pranas Tomkus.

NAUJIENOS BOLŠEVIKAMS YRA RAKSTIS JŲ AKYSE

ROCKFORD, ILL.

Važiuojame į Naujienuo pikniką

Rockfordo lietuviai nemėgsta važiuoti savo automobiliais į didelius subvėmus į Chicago apylinkes, ypatingai sekmadieniais. Bet į Naujienuo pikniką tai rengiasi su dideliu entuziazmu. Didelis modernus autobusas jau užsakytas. Mūsų ponios gražias sukneles prosuoja, vyrų batus vakuoja, žino kad susitiks savo mielus draugus, gimines, pažįstamus, ilgai nematytus. Susitikime tikrai Naujienuo piknike sekmadienį 15 d. rugpjūčio toje pačioje vietoje - Bučos darže. Ten Naujienuo piknike duoda gerą programą: dainos, šokiai, kalbos linksmis susirinkusius, seks vaivšės, skanūs užkandžiai. "Naujienuo" irgi turi gerų šeimininkų, kurios lietuviško skonio sekretus atsivežė iš Lietuvos.

Dabar, rockfordiečiai, laiko nedaug beliko užsisakykite važiuoti vietas pas Petrą Šerną ir Juozą Bacevičių, Liet. klube ar per telefoną: Šernas 968-1407, Bacevičius 962-6292.

Nuo Lietuvių klubo autobusas išeis 10:30 val. prieš piet. Važiuojame! Zvalgas

Vladas Matulaitis, gyv. 3259-61 So. Halsted St., siemiet neįsidiirbęs ilgesnį laiką, tegavo iš Joanne Western Mills Co. tik šią savaitę atostogų. Ankščiau jis kurį laiką yra gyvenęs Kanadoje ir, gavęs ilgesnės atostogų, visada vykdavo į to krašto žuvingus ežerus pažinoti. Dabar teks jau pasitenkinti savaitgalių proga ir pažinoti tik prie Chicago ežerų.

Dail. Boleslovas Jonaitis, gyv. 842 W. 33 St., su savo žmona Olga liepos 26 d. išvyko į Lietuvą giminių aplankyti. Jų jau jie nėra matę 56 metus. Lankysis ir kitose Europos valstybėse. Kelionėje užtruks 3 savaites.

Miškininkas Petras Šilas, Balso darbuotojas, atvykęs iš Floridos į Chicago staiga susirgo. Jis paguldytas šv. Kryžiaus ligoninėje ir ruošiamas tulžies operacijai.

Naujovė! A. Kristalponio "VISAS TURTELIS - ŠIMTINĖ" Eilės iš egzotinių kraštų. Gaunamos pas visus geros lietuviškos knygos platintojus.

Sekmadienį važiuojančius į Lietuvos Dukterų Draugijos pikniką savo mašinomis, prašoma įsidėti sulankstomų lauko kėdžių. Pastebėta, kad stalų sode nedaug, dar ir tie patys bus panaudoti kavinėje ir prie virtuvės.

Lietuvos Dukterų Draugijos gegužinė-piknikas rengiamas rugpjūčio 1 d. sekmadienį, Bučos darže, Willow Springs. Pradžia 12 val. Virtuvėje pačių narių paruošti šilti valgiai. Kavinėje - tortai, pyragai, kava. Puikių dovanų laimėjimams. Įvairių gėrimų. Šokiams - Ramonio orkestras. Nuveš ir parvės du autobusai sekančia tvarka: 12:00 val. - 18-ta ir Halsted St. 12:10 - 3236 So. Halsted, 12:15 - Archer ir Western kampas, 12:20 - Archer ir California, 12:25 - 44 ir California, 12:30 - 55 ir California, 12:35 - 63 ir California, 12:40 - 67 ir California, 12:45 - 71 ir Fairfield prie Dukterų d-jos namo. Iš ten tiesiai į Bučos daržą. Antrasis autobusas bus 18 ir Halsted 12:30 val. ir tose pačiose vietose, tik puse valandos vėliau. 1-mas autobusas iš Bučos daržo išvažiuoja 6 val. vak., o antrasis 7 v. v. Bilietai nuvažiuoti ir grįžti \$2. Nuoširdžiai kviečiama visuomenę atsilankyti ir paremti Dukterų d-jos pirmąjį pikniką. (Pr.)

Pasveikink savo draugus per "Naujienuos"

IS CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Šalčiausia diena

Ketvirtadienio rytą Chicagoje ir apylinkėse oras tiek atvėso, kad sumušė visus rekordus, temperatūra nukrito iki 51 laipsnių - šalčiausia liepos 29 d. oro biuro istorijoje. Pasukinė tokia šalta vasaros diena buvo 1928 m., kada temperatūra rodė 55 laipsnius.

Peoriijoje buvo dar šalčiau - 50°. Arčiau prie Kanados sienos daugelyje vietų temperatūra nukrito iki 40°.

Nušovė plėšiką požeinėje stotyje

Požeminių geležinkelio plėšikas susilaukė pelenyto galo, kai jis užpuolė požeinio traukinio stotyje - tunelyje tarp State ir Dearborn gatvių - civiliais drabužiais apsirengusį policijos valdininką.

Penki policininkai vaikštinėja požeinėse stotyse, karštas panašus į hipius, nuduodami girtus. Kada prie tokių "aukų" prieina plėšikas, jis būna suimamas. Ketvirtadienį anksti rytą Ervin Martin, 27 metų, priėjo prie "girtos hipio" ir pareikalavo pinigų. Policininkas Keto buvo geras artistas. Jis išsiėmė iš kišenės pinigą ir jį duodamas plėšikui pasakė esąs policijos valdininkas. Plėšikas smogė jam peiliumi į ranką ir leidosi bėgti, tačiau keli paleisti šūviai jį tuoj paguldė. Plėšikas jau buvo anksčiau pakliuvęs už keleivių požeinėse stotyse apipėsimus. Jis ligoninėje mirė ir daugiau žmonių negąsdins.

Nori dvigubai padidinti Indianos "Sandūnų" parką

Indianos kongresmanas Edward Roush (demokratas) iš Part Wayne įteikė atstovų rūmams bilių, kuriuo siūlo steigiamąjį Indianos paežerės kopų nacionalinį parką dvigubai padidinti. Iki šiol parkui skirta 6,100 akrų, o Roush siūlo pridėti dar 6,900 akrų, motyvuodamas, kad ši retą gamtos kūrinių reikia apsaugoti nuo industrijos užmačių. Kitas kongresmanas Earl Landgrebe (respublikonas), atstovaujantis Indianos kopų sričiai, yra linkęs daugiau kopų užleisti industrijai. Dėl to kongrese numatoma kova.

IEŠKAU TAVERNOS ar LIQUOR BIZNIO. Skambinti nuo 12 v. popiet tel. 476-9479. S. Astra. (Pr.)

TERRA

Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms. 3237 WEST 63rd ST., CHICAGO. Telef. 434-4660

HOME INSURANCE

Call: Frank Zapolski 3208 1/2 W. 95th St. GA 4-8654 State Farm Fire and Casualty Company

A. & L. INSURANCE & REALTY

A. LAURAITIS INCOME TAX 4645 So. ASHLAND AVE. LA 3-8775 (Currency Exchange [staigo]) Pigūs automobilių draudimai.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS, 4063 Archer, Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

A. TVERAS LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBES

Pardavimas ir Taisymas 2646 WEST 69th STREET Tel.: REPUBLIC 7-1941

HELP WANTED - MALE Darbininkų Reikia

BOYS! BOYS! 11 and over: Interesting part-time work during the summer for boys living in the Brighton Park area. Call Week days only. between 5-7 P. M. 652-0918

HELP WANTED - FEMALE Darbininkų Reikia

M A I D S For hotel work - does not have to speak good English. Starting salary \$310 month. West side Hotel. Call 626-2306

ENGLISH SPEAKING WOMAN 3 days per week, to keep beautiful apartment in order. Two adults, one small dog. Good transportation near North. Phone after 4 P. M. MO 4-7964

RENTING IN GENERAL Nuomos

BRIDGEPORTO apylinkėse išnuomojamas kambarys material pensininkams. Visos privilegijos. Tel. 927-2790.

ISNUOMOJAMAS KAMBARYS prie vieno asmens. Galima pasigaminti maistą. Nebrangiai. Tel. GROvehill 6-4435.

ISNUOMOJAMAS 2-ram aukšte 5-kių kambaryų butas. Tel. WA 8-6720.

MARQUETTE PARKE išnuomojamas miegamasis kambarys prie mažos šeimos. Galima galgi pasigaminti ir naudotis kitais patogumais. Dirbančiam ar pensininkui ir material - vidutinio amžiaus. Nerūkantiems. Tel. WA 5-6742.

MISCELLANEOUS Įvairūs Dalykai

NAMU DAŽYMAS Dažau namus iš lauko ir iš vidaus. Darbą atlieku specialiai patyrusiai ir su garantija. Kainos pagal susitarimą. Skambinti Tel. 582-9881

DEMESIO! KARPENTERIS! Pataisyti viską, kas lik reikalinga prie namų - didelis ar mažas darbas. Pastatysiu ir naują. Tel. 582-7595.

PERSONAL Asmenų ieško

ESU GERO BUDO pasiturinti našlė, be šeimos. Norėčiau susipažinti su 62-67 metų amžiaus vyru, kad galėtume sukurti lietuvišką židinį. Visiems mandagiai atsakysiu ir paslapti išlaikysiu, jeigu man parašysite tokiu adresu: NAUJIENOS, Box 176, 1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608.

DUOSIU VELTUI kambarį švariai ir ramiai vyresnio amžiaus material. Skambinti po 6 val. vakaro. Tel. 376-0618.

APDRAUDŲ AGENTŪRA:

Namų, automobilių, gyvybės, sveikatos ir biznio. Patogios išsimokėjimo sąlygos. J. BACEVIČIUS 6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

BUTŲ NUOMAVIMAS SAVININKAMS NEMOKAMAI

Namų pardavimas, pirkimas, įvairūs draudimai.

BUD'S REAL ESTATE

BALYS-BUDRAITIS 4207 So. Kedzie, Chicago TEL. - 254-5551 1339 State St., Lemont, Ill. TEL. - 257-5542

DAŽAU NAMUS IŠ VIDAUS IR LAUKO

Valau kilimus ir baldus. Pilna apdrauda. L. RUDIS Tel. CL 4-1050

VISKĄ APIE NAMUS

Taisau (remodeluoju) senus namus, stogus, langus, dažau, sutvarkau elektrą ir t. t. Skambinti ALEKSUI Telef. 927-7186

FORESTS CAN'T FIGHT FIRES

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE Namai, Žemė - Pardavimui REAL ESTATE FOR Namai, Žemė - Parc

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERM IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIM.

DEL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITES Į MUTUAL FEDERAL SAVI

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas 2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virgin

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI BUTŲ NUOMAVIMUI - NOTARIATAS - VERTIMA

ORAUDIMO AGENTŪRA PATARNAUJA VISAIS ORAUDIMO F J. BACEVIČIUS - BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE 6455 So. Kedzie Ave. - PProspect

FOR SALE - 5 room brick bungalow, gas heat, 1 1/2 car garage - Marquette Park. GA 5-3465

RETA PROGA! Parduodami žemės sklypai po vieną ir po vieną ir pusę akierių šiaurės rytų Wisconsin. 10 mylių į pietus nuo apskrities miesto Marinette. Sklypai su 100 ir 150 pėdų švarios, gilios ir žuvingos Peshtigo upės pakraščiu tik už Bagley's Flowage. Sklypai patikrinti ir Zoning inspektorius pripažinti tinkamai statybai bei apsigyvenimui.

Kreiptis: A. MACIULIS Rt. 2, Box 204 Marinette, Wisconsin, 54143 Tel.: 715-789-2443

GRAŽUS 4 BUTŲ NAMAI, 3 metų, Lemonte. Parduodami savininko už \$58 tūkstančius. SKAMBINTI 656-4654

MARQUETTE PARKE 6 kambarių mūrinis bungalow. Nauja kabinėtinė virtuvė. Naujas gazo pečius. Aluminijaus langai. Galima perimti 5% morgičius. Palikimas. Tel. 434-3477.

3 STORY BRICK - 2 yrs. old, 2-2 bedroom Apts. 1-1 bedroom Apt. All appliances-gas stoves, refrigerators, air conditioners, gas hot water heated. \$49,900.00. 7735 So. Kedzie, HE 6-2722. Do not disturb tenants.

PUIKUS 3 BUTŲ Tik 6 metų senumo visas puikus 3 butų mūras. Du dideli 5% kambarių su 3 dvigubo dydžio miegamais ir puikus 4% kamb. butas. Ažuolinės spintelės virtuvėje ir visi to medžio irenginiai. Hollywood tipo vonios kambariai. 2% mašinų mūro garažas. Ypatingas bargenas už \$54,900. Išmintinga būti apdairiam ir paskambinti stebukladariui. Skambinkite MICHAELS dabar. Kalbame lietuviškai. 254-8500.

YPATINGAI GERAS Švarus ir puošnus taip pat gražus 5% kambarių mūras apie 9 metų senumo. 3 dvigubo dydžio miegamieji, labai patraukli virtuvė su valgomuoju joje, gražus iškalta beismantas ir dar daugiau visokių irengimų patogumui ir grožiui. 2 mašinų garažas. Tas labai puikus namas labai geroje vietoje. Turi būti greitai paruoštas už stebuklingai žemą kainą - tik \$25,900. Paskubėkite. Skambinkite stebukladariui. Skambinkite MICHAELS dabar. Kalbame lietuviškai. 254-8500.

CIČERO, 12 ir 49-tos apylinkėse. 2 aukštų mūrinė rezidencija didelė šeimai. 2 mašinų garažas. Imokėti tik \$2,000. Savininkas finansuos. SVOBODA, 2134 So. 61st Ct., Cicero, BI 2-2162. Jie neatsako - LA 1-7038

MARQUETTE PARKE arti mokyklos 6 kambarių mūrinis bungalow. Našlė priversta parduoti. Kaina \$19,000. Tel. 778-6916.

MARQUETTE PARKE 1 1/2 aukšto 2 butų mūras. 3 miegamai 1-me aukšte. 15 metų senumo. Labai geras namas. Pirkite \$10,000 imokėje arba mailymsie į jūsų namą. 737-4639.

SAVININKAS PARDUO 12 butų moderniai irengtą mūrą 5 metų. Skalbimo maš. džiovintuvai. Saldytuvai, or. tuvali, virimui pečiai, 15 mai. ta. Daug visokių patogumų. pajamų metams. Kaina \$ 2532 So. 58 Ct. Cicero Tel. 863-2231

PARDUODAMI DU MŪRO 2 butų po 5 kambarius ir d 4 kambarius su išnuomota r 50' sklypu šale ju. Karšto šilima gazu. 3300 So. Emeri Tel. 326-1752

NERIS REAL ES 3009 WEST 63rd STR Tel.: 471-0321

PARDUODAMI DU MŪRO 2 butų po 5 kambarius ir d 4 kambarius su išnuomota r 50' sklypu šale ju. Karšto šilima gazu. 3300 So. Emeri Tel. 326-1752

SAVININKAS PARDUO 12 butų moderniai irengtą mūrą 5 metų. Skalbimo maš. džiovintuvai. Saldytuvai, or. tuvali, virimui pečiai, 15 mai. ta. Daug visokių patogumų. pajamų metams. Kaina \$ 2532 So. 58 Ct. Cicero Tel. 863-2231

SAVININKAS PARDUO 12 butų moderniai irengtą mūrą 5 metų. Skalbimo maš. džiovintuvai. Saldytuvai, or. tuvali, virimui pečiai, 15 mai. ta. Daug visokių patogumų. pajamų metams. Kaina \$ 2532 So. 58 Ct. Cicero Tel. 863-2231

SAVININKAS PARDUO 12 butų moderniai irengtą mūrą 5 metų. Skalbimo maš. džiovintuvai. Saldytuvai, or. tuvali, virimui pečiai, 15 mai. ta. Daug visokių patogumų. pajamų metams. Kaina \$ 2532 So. 58 Ct. Cicero Tel. 863-2231

SAVININKAS PARDUO 12 butų moderniai irengtą mūrą 5 metų. Skalbimo maš. džiovintuvai. Saldytuvai, or. tuvali, virimui pečiai, 15 mai. ta. Daug visokių patogumų. pajamų metams. Kaina \$ 2532 So. 58 Ct. Cicero Tel. 863-2231

SAVININKAS PARDUO 12 butų moderniai irengtą mūrą 5 metų. Skalbimo maš. džiovintuvai. Saldytuvai, or. tuvali, virimui pečiai, 15 mai. ta. Daug visokių patogumų. pajamų metams. Kaina \$ 2532 So. 58 Ct. Cicero Tel. 863-2231

SAVININKAS PARDUO 12 butų moderniai irengtą mūrą 5 metų. Skalbimo maš. džiovintuvai. Saldytuvai, or. tuvali, virimui pečiai, 15 mai. ta. Daug visokių patogumų. pajamų metams. Kaina \$ 2532 So. 58 Ct. Cicero Tel. 863-2231

SAVININKAS PARDUO 12 butų moderniai irengtą mūrą 5 metų. Skalbimo maš. džiovintuvai. Saldytuvai, or. tuvali, virimui pečiai, 15 mai. ta. Daug visokių patogumų. pajamų metams. Kaina \$ 2532 So. 58 Ct. Cicero Tel. 863-2231

SAVININKAS PARDUO 12 butų moderniai irengtą mūrą 5 metų. Skalbimo maš. džiovintuvai. Saldytuvai, or. tuvali, virimui pečiai, 15 mai. ta. Daug visokių patogumų. pajamų metams. Kaina \$ 2532 So. 58 Ct. Cicero Tel. 863-2231

SAVININKAS PARDUO 12 butų moderniai irengtą mūrą 5 metų. Skalbimo maš. džiovintuvai. Saldytuvai, or. tuvali, virimui pečiai, 15 mai. ta. Daug visokių patogumų. pajamų metams. Kaina \$ 2532 So. 58 Ct. Cicero Tel. 863-2231

SAVININKAS PARDUO 12 butų moderniai irengtą mūrą 5 metų. Skalbimo maš. džiovintuvai. Saldytuvai, or. tuvali, virimui pečiai, 15 mai. ta. Daug visokių patogumų. pajamų metams. Kaina \$ 2532 So. 58 Ct. Cicero Tel. 863-2231

SAVININKAS PARDUO 12 butų moderniai irengtą mūrą 5 metų. Skalbimo maš. džiovintuvai. Saldytuvai, or. tuvali, virimui pečiai, 15 mai. ta. Daug visokių patogumų. pajamų metams. Kaina \$ 2532 So. 58 Ct. Cicero Tel. 863-2231

SAVININKAS PARDUO 12 butų moderniai irengtą mūrą 5 metų. Skalbimo maš. džiovintuvai. Saldytuvai, or. tuvali, virimui pečiai, 15 mai. ta. Daug visokių patogumų. pajamų metams. Kaina \$ 2532 So. 58 Ct. Cicero Tel. 863-2231

SAVININKAS PARDUO 12 butų moderniai irengtą mūrą 5 metų. Skalbimo maš. džiovintuvai. Saldytuvai, or. tuvali, virimui pečiai, 15 mai. ta. Daug visokių patogumų. pajamų metams. Kaina \$ 2532 So. 58 Ct. Cicero Tel. 863-2231